

SLOVENSKI ILUSTROVANI TEDNIK

<p>Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2-50, 1/2 leta K 5,—, celo leto K 10,— za Nemčijo: " K 3-50, " K 7,—, " K 14,— za ost. inozemstvo: " fe. 4-20, " fr. 8-20, " fr. 16-80 za Ameriko celo leto 3-25 dolarjev.</p>	<p>V Ljubljani, v četrtek, dne 19. marca 1914. Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica šte. 10, I. nadstropje.</p>	<p>Oglasnina za 6 krat deljeno mm vrsto enkrat 7 vin. — Pri večkratnih objavah primeren popust.</p>		
Štev. 12.	Posamezna številka 22 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 8 kron.	Leto IV.

Čuden prizor na ulici. Borba vojaka z medvedom sredi trga v Lincu.

CVETKO GOLAR:

Slovenska govornica.

Mila kakor pesem slavčeva
je slovenska govornica —
kot menihu sladko pela bi
o nebesih rajska ptica.

Veličastna kot pojoči gaj,
silna kakor moč viharja,
jasna, kot umivala bi se
z rožno roso zlata zarja.

Matjaževa gora.

Oj, na zemlji, na slovenski
dviga čarobna se gora —
s plaščem pisanim ovita,
glavo ji pokriva zora.

Tihe misli v duhu snuje
o slovenskih dedov slavi,
kak na vranih, divjih konjih
jezdili so v boj krvavi.

In kak srčna kri je tekla
kot škrlatni pas žareča,
proti večnim ledenikom
in na morsko stran hiteča.

Dni prihodnje v duhu gleda
in na čas veliki čaka:
Vstane kralj Matjaž iz mene,
dala skala bo junaka.

Prestol zlat si bo postavil,
žaren, kot se solnce smeje,
krojil bo Slovincem pravdo
in razmaknil naše meje.

Z mečem bo na sever vdaril
in na vzhod, na sinje morje,
tesni krog slovenske zemlje
se razširi čez obzorje.

Slavno vije in leskeče
venec zmage se v daljavi,
in na svetu ni je sile,
ki nam let viharni ustavi.

Kam?

(Japonska pesem.)

Kam, vetrovi, čez goro in plan?
Kam, viharji, čez nebeško stran?
In oblaki nagli, kam in kod?
Čudna vam usojena je pot.

Kam ste moje mlade želje, kam?
In mladost, da več te ne poznam?
In da pridem k cilju, kam in kod?
Čudna mi usojena je pot.

IVAN LAH.

Na cesti.

Na pepelnico jutro okoli petih sem
ga videl, ko se je vračal s predmestne
maškerade. Oblečen je bil kot pajac. Opo-
tekel se je po cesti in se stresal od mraza.

Pobožne ženice so hitele po poltem-
nih ulicah v cerkev; za njim pa so se z
dolgočasnim ropotom pomikali težki me-
sarski in pekovski vozovi.

Naenkrat se je pajac čudno opotekel,
dvignil je roko, nekaj je počilo in padel je
ob cesti v sneg. Pristopil sem k njemu:
pajac je ležal na snegu in samokres poleg
njega.

»Kaj ste storili?« sem vzkliknil.

On me je pogledal z nezaupnimi očmi
in je rekel:

»Kaj vam mar. Zgodilo se je, kar se
je moralo zgoditi. Ne motite me, gospod!
Ako me ne puste živeti, pustite me vsaj
umreti.«

»Ampak, saj vi ste se obstrelili!«

»Zdi se mi, da sem se. Veste, človek
hodi s takimi sanjami po svetu. Pomislite,
če ni to nekaj lepega: greš na maškerado,
nadvijaš se in ko se vračaš, se ustreliš ka-
kor za kratek čas. Človek ima toliko sanj
in tako malo se jih izpolni; zakaj bi si ne
izpolnil vsaj tistih, ki si jih more izpolni-
ti?«

»Ne govorite... jaz vam privedem
zdravnika.«

»Prosim vas, čemu? Kaj je komu na
tem, ali živim ali ne! Kaj je n. pr. Vam na
tem? Kaj je ljudem za enega človeka,
ko jih je na svetu toliko preveč? Najbolj
neumni so tisti, ki skačejo v vodo za oni-
mi, ki se hočejo utopiti. Pustite jih...«

»Hočem vam pomagati.«

»Čemu? Slučajno sem slabo zadel.
Nekateri ljudje imajo trdo življenje. Po-
znal sem človeka, ki se je trikrat ustrelil
za mizo, in je ljudem govoril o ničvred-
nosti življenja — in še danes hodi ta člo-
vek po svetu. Ako bi se mi ljubilo, bi se
še enkrat, ampak, ker je vse tako zani-
mivo, počakam...«

»Saj ste vendar človek...«

»Kakor vidite: pajac, Vi ste slučajno
brez maske, pa kdo ve, kaj ste! Človek
se v človeku tako redko pokaže. Ali se
vam ne zdi, da nosijo vsi ljudje krinke?
Same maske so...«

»To se vam zdi.«

»Bili so časi, ko sem delil ljudi na
stroje in na žive mrličje, zdaj sem našel
novo razdelitev: na opice, hlapce in pse.«

»Kaj pa govorite?«

»Da, vidite, to je resnica. In če nazad-
nje človek nastopi svojo pot, da izpolni
svoje lepe sanje, ga hočejo ljudje motiti;
živeti ti niso dali, umreti ti ne puste.«

»Vi ste — čudak.«

»Čudak! Le pomislite: jaz sem hla-
pec. Služil sem pri gospodarju, ki je ob-
deloval polje s koruzo.«

»To je zanimivo.«

»Čista resnica. Imel sem sicer postati
vzgojitelj — ampak če ne postaneš vzgoji-
telj, zakaj bi ne postal hlapec za koruzno
polje? Vzgojitelj je mnogo, zato je mno-
go, dragi gospod, zato je mnogo slabih.
Tudi hlapcev je mnogo, ampak vestnih
malo. Toda vestnost je stvar, ki se pri
hlapcu nikoli ne izplača, zato je tako. Vi-
dite, moj gospodar je bil mogočen in bo-
gat: kamor so nesle oči, povsod se je sve-
tilo njegovo koruzno polje. Koruza sicer
ni najboljšo žito — ampak če je je mnogo,
ima svojo ceno. Pita se z njo sicer svinje,
ampak s svinjami se goste ljudje. Nikar
mi ne zamerite, ako rabim navadne be-
sede! Moj gospodar je torej obdeloval ko-
ruzno polje. On je bil gospodar in jaz sem
bil njegov hlapec. In govoril je, kakor se
spodobijo gospodarju: »Glej, da bo polje
lepo rodilo, če ne...« Ta »če ne«, gospod,
je postal zame usoden. Koruzno polje je
bilo moje življenje, »če ne« je bil moja
smrt.«

»Ali nečete pospešiti korakov, da
vam ne bo hladno?«

»Mesto je pred nama in treba je, da
vam povem do konca. Torej, moj gospo-
dar je hotel imeti lepo koruzno polje, ki
bi mnogo neslo. Dolžnost hlapca je, da
ustvari tako polje. Če ne... In hodil sem
na delo noč in dan. Rekel sem vam, da je
vestnost čednost, ki se slabo izplača. Po
dnevi delaš, po noči misliš. In je govoril
gospodar: »Moje polje mora biti najlepše.
Mora biti, če ne...« Za dobro polje je treba
mного gnoja. Zato, gospod, sem ga na-
peljal od vseh vetrov: Celo k sosedu sem
ga šel krast. Nazadnje je vzrastla koruza
kakor znorela. Visoko so segali njeni listi,
ošabno je šumela — a sok je bil slab. Raz-
togotil se je gospodar: »Čemu si toliko
gnojil, a? Ljudje se zgražajo. Celo pri
sosedu si kradel...« Tako je bilo moje
življenje. Zgodilo se je, da je njiva na
južnem koncu bolje rodila, nego na se-
vernem. Zato sem šel in sem sadil na se-
vernem delu, da bi se seme prijel. In je
prišel gospodar in rekel: »Čemu seješ na
severnem delu, kjer ne raste? Sejaj na
južnem, če ne...« In se je zgodilo, gospod,
da je pridrvela nevihta in je uničila naj-
lepši del njive. Takrat je prišel gospodar

in rekel: »Čemu seješ po krajih, kjer po-
bije nevihta? Zakaj seješ najlepše zrno
tam, kjer je največja nevarnost...?« To
je bilo življenje hlapca. Zjutraj, ko se po-
sveti solnce, je bil prvi pogled na koruzno
polje, ves dan ni bilo drugega pred očmi,
kakor koruzno polje — zvečer zadnja mi-
sel — koruzno polje. Ves svet se je po-
časi izpremenil v koruzno polje, in jaz
sem bil velik hlapec na njem. Ali je to
življenje, gospod? In preko polja doni ves
dan preteči glas: »Če ne...« Solnce je
otemnelo pod to veliko skrbjo, jasni dan
se je zamračil pod veliko boleščjo, pesem
širokih polj je izginila v onih pretečih gla-
sovih. Sedaj ste slišali, gospod, mojo po-
vest. Kaj je njim bilo na mojem življenju?
Hlapec je mnogo: če ne rodi polje, ali če
udari vihar — kaj je potem hlapec in nje-
govo delo? — Ko je prišel predpust, sem
se spomnil življenja. V tistih tužnih dneh
je ena sama lepa sanja polnila mojo dušo:
iti na ples, povedati svetu resnico o ma-
skah in potem ustreliti se na poti domov,
kakor da bi zaplesal polko... To so sanje,
ki vabijo za seboj. Sam ne veš, kdaj se
izpolnijo. In koliko resnice je v njih? Več,
nego v vsej komediji, ki se vrši vsak dan
okoli nas. Tam so same maske in krinke.
Tudi jaz sem bil maska. Hlapec, pes...«

Opotekel se je in krenil na stransko
pot proti mestu... Za njim je po beli sne-
ženi cesti ostajala krvava sled iz njegove
rane...

ETBIN KRISTAN.

Tobak za njuhanje.

(Konec.)

— Morning!

— Morning!

— Kako pa gre? Nemara imamo malo
drugačne stroje, nego ste jih vajeni, kaj?
Pa to je postranska reč. To človek hitro
spozna.

V tem je pristopil in pogledal v ko-
rito.

— Kaj pa delate? je naglo vprašal.

— Mešam. Lužim, sem odgovoril. Pri
srcu pa mi je bilo tesno.

— Človek božji!

Tako je zakričal, da so se mi zašibila
kolena.

— Iz tega ne bo do sodnega dne to-
baka za njuhanje! Kje pa ste tako delali?
V Evropi? — Pridite z mano...!

Šel sem za njim sklonjene glave,
kakor da korakam na morišče; ne da bi
se ozrl, sem čutil, kako se zabadajo vame
vaječevi škodoželjni pogledi. Sram me je

bilo; toda pobegniti nisem mogel. Da ne omedlim, sem se siloma vzravnal. In tedaj se mi je vrnila blagodejna trma.

Stal sem v šefovi sobi.

— Zdaj pa povejte po pravici: ste li že kdaj delali tobak za njuhanje?

— Še nikdar ne! sem odgovoril energično, kakor je on vpraševal.

— Zakaj pa ste me nalagali? se je zadril.

— Saj me ne bi bili sprejeli, če bi vam bil povedal resnico.

Debelo me je pogledal kakor žive dni še noben človek ne. Ali njegova jeza je v tem minila.

— To je res . . . Ampak zakaj ste iskali tako delo, katerega ne razumete?

Zamislil sem se nato, potem sem ga vprašal:

— Imate li toliko časa, da lahko poslušate to storijo?

— Govorite!

Povedal sem mu vse, kako je bilo od mojega prihoda pa do tega jutra. Mož me je poslušal, kakor da ga ta reč res kaj zanima. Ko sem dovršil svojo povest, me je zopet čudno pogledal. Odprl je usta, pa ni zinil ne besede. Na stran se je obr-

napol za pisarja. V tistem podjetju sem pozneje postal korespondent in polagoma sem si priboril toliko neodvisnosti, da sem se lahko ozrl za drugo delo. Marsikaj sem pozneje poizkušal po Ameriki. Tobaka za njuhanje pa nisem nikdar več izdeloval.

Petstoletnica slovenskega ustoličenja koroškega vojvode.

(18. III. 1414. — 18. III. 1914.)

(Konec.)

Nekatera ustoličenja koroških vojvod.

Gorotanski Slovenci so si že Karata in Hotimira (750) sami izvolili za kneza ter ju slovesno ustoličili. Prvo slovesno ustoličenje po staroslavnem obredu pa je v literaturi izrečno omenjeno šele l. 1161., ko je postal koroški vojvoda Španhajmar Herman. Prihodnje ustoličenje je bilo za vojvodo Bernharda iz istega rodu (1202. do 1256.) Tudi češki kralj Otokar II., ki je imel Koroško od leta 1269.—1276., se je

ca 1414. To ustoličenje sta opisala Unrest in Megiser.

Vojvoda Ernest je baš zaradi tega bil pri ljudstvu zelo priljubljen, ker je obnovil stare običaje. Bil pa je tudi zadnji vladar, ki je sedel na knežjem kamnu.

Na nedeljo, 16. marca so bili vsi podložni plemiči poklicani h Krnskemu gradu, kamor je prišel tudi vojvoda Ernest s svojim dvorom. Od vseh strani je pridrlo polno preprostega ljudstva. Ernesta je umestil knez-kmet Jurij Schatter iz rodbine Edlingerjev. Dobil je zato od vojvode popolno svobščino vseh davkov za svoji posestvi v Pokrčah in Blažnji vasi. Za vlade Ernesta so njegove dežele uživale dobroto miru v polni meri. Ker pa je grozila turška nevarnost, je ukazal Ernest Ljubljano utrditi. Pomagati sta morala pri utrjevanju tudi plemstvo in duhovščina v mestu. Zaradi krivičnosti proti meščanstvu je odstavil celo mogočnega deželnega glavarja Jurja Turjaškega (Auersperga). Ta Turjačan je namreč ropal, plenil, moril in požigal, kakor je to delala večina pradedov današnjih grofov in baronov. Ernest je bil sila močan mož; izredno močna pa je bila tudi njegova žena Cimburga Mazonijska, nečakinja poljskega kralja Vladislava. Ernest je umrl v najlepši moški dobi leta 1424. Bil je pravičen in odločen knez, ki naj bi ostal tudi Slovincem v simpatičnem spominu. Zapustil je tri sinove, med katerimi je bil najstarejši Friderik, ki je postal po svojem slabem značaju za vso državo prava šiba božja. No, ko je ta Friderik postal kralj ali rimski cesar, je prišel l. 1443. v koroški Št. Vid. Tukaj so se zbrali vsi stanovi v mestu, in le na kraljeve opetovane prošnje so mu dovolili, da se mu ni bilo treba dati ustoličiti na knežjem kamnu. Njegov naslednik, cesar Maksimilijan I. je imel dobro voljo se ustoličiti po stari šegi ter je to svojo voljo sporočil v dveh pisemih koroškim deželnim stanovom. Želel je obnoviti stare običaje, ker je bil prijatelj ljudskih šeg in starin sploh. Vendar do ustoličenja ni prišlo, ker je imel cesar preveč poslov na Ogrskem in v Lombardiji. V njegovem imenu sta prisegla deželnim stanovom mejni grof Kristof Badenski in grof Eitel-Friderik.

Tudi Karel V. in njegov brat Ferdinand nista prišla k ustoličenju, nego sta določila v ta namen svoje komisarje.

Ferdinandov sin Karel je bil ustoličen l. 1564. le na vojvodskem prestolu na Gosposvetskem polju. Deželni stanovi so morali Karlu prigovarjati in mu hvaliti stare običaje kot posebno slavne ter dokazovati, da sedenje na vojvodskem prestolu vladarja ne poniža, nego še poviša. Sklicevali so se na veliko starost teh običajev, češ, da so bili na ta način ustoličeni vsi vladarji, bodisi kristjani ali pagani. A Nemcem seveda ni dišal slovenski demokratični obred. Končno se je dosegel kompromis, da so stanovi odpustili vladarju ceremonije na knežjem kamnu, toda ustoličenje se je vsaj vršilo pri vojvodskem prestolu na Gosposvetskem polju. 17. aprila 1564. Po slovesni maši v gosposvetski cerkvi je sedel novi vojvoda na vzhodnem sedežu vojvodskega prestola, ki je bil pokrit z zlatom pretkanim suknom. Ceremonije so bile zelo pomanjkljive. Nadvojvoda je prisegel le deželnim stanovom, na ljudstvo ni bilo nobenega ozira več in kmetov še pogledal ni. Stanovi so Karlu prisegli zvestobo, a vprašati so ga celo pozabili po veri. Obenem jim je dal vladar reverz, da »se morajo stari običaji ohraniti«, kar je bila le puhla fraza. Na enak način je bil ustoličen nje-

Kralj Matjaž in slovenski koroški kmet. (Prizor iz narodne pravljice.)

nil, stopil k oknu, vrnil se k mizi, naposled pa je vendar zmajal z jezikom:

— Vse to razumem. To so vsakdanje povesti. Ena reč pa mi vendar ne gre pa ne gre v glavo.

— Temu se pa jaz čudim. Mislil sem, da gre Amerikancu vse v glavo.

— Tako? Mislili ste? . . . No, povejte mi to: Če še niste nikoli delali v tem poklicu, kako pa je to, da ste mogli opraviti druge manipulacije, preden ste prišli do lužila.

Razodel sem mu odkrito svojo metodo. Saj je bilo že vseeno. Posloviti se moram, pa naj vsaj ne misli, da sem tepec. Mož pa se je zakrohotal, da so žvenketala okna. Ko se je potolažil in prišel do sape, je pa mirno dejal:

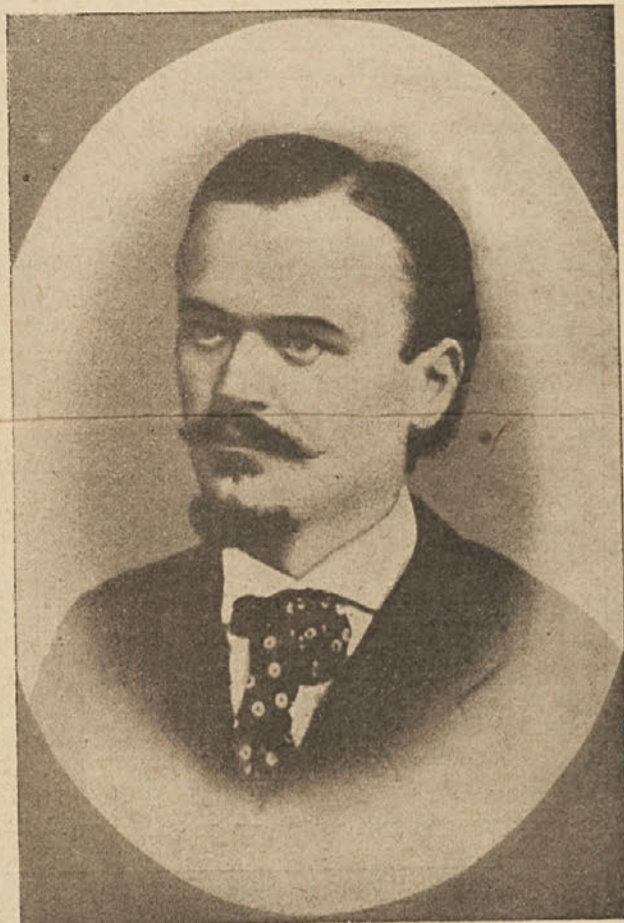
— All right! Vi ne poginete v Ameriki. Tobaka za njuhanje ne boste delali. Tukaj imate dva tolarja za današnji dan, čeprav je tisti tobak pokvarjen. Jutri se pa oglasite pri meni.

Tolarja sem vzel, ker je v Ameriki neumno odklanjati denar, zlasti če ga je človek tako potreben, kakor sem ga bil jaz. Drugi dan mi je dal naslov prijatelja, lastnika velike tovarne, ki me je po njegovem priporočilu vzel napol za paznika,

baje dal na tak način ustoličiti. Majnhard Tirolski je bil slovesno ustoličen 1. septembra 1286. Glede Majnhardovih treh sinov Otona, Ludvika in Henrika kronisti niso edini, ali so bili ustoličeni vsi trije, ali samo Henrik. Prihodnje ustoličenje je bilo 2. julija 1335, ko je prevzel vladu Oton Veseli, prvi vojvoda Habsburški. Njegovemu nemškemu dvoru se je zdel slovenski običaj surov in smešen. Albreht II. Hromi se je dal ustoličiti šele leta 1342., ko se je začel bati, da mu mejni grof Brandenburški, ki je imel za ženo Marjeto Koroško, prevzame deželo. Obredi pa niso bili popolni, ker se je bilo treba ozirati na vladarjevo telesno napako. Njegov naslednik Rudolf IV. Ustanovnik je bil slovesno ustoličen leta 1360. O njegovih bratih, Albrehtu III. in Leopoldu III., ki sta mu sledila leta 1365., ni dokazov, ali sta bila ustoličena na staroslavni način. Leopoldova sinova Viljem in Leopold IV. nista bila slovesno ustoličena, nego je vojvoda Viljem sprejel zase in za svoja mladoletna brata leta 1396., vladu nad Koroško v Št. Vidu. Zato pa je izdal pismeno izjavo, da se s tem staroslavni običaj ni opustil. Pač pa je bil zopet ustoličen po stari šegi vojvoda Ernest Železni 18. mar-

70 letnica Jurčičevega rojstva.

Sedemdeseto leto bi bil letos praznoval naš najpopularnejši pisatelj Josip Jurčič! Bi bil, če bi ne bil umrl že l. 1881. jedva 37 let star! Bridka žalost nas prešine, če pomislimo, koliko krasnih literarnih načrtov je leglo ž njim vred v prezgodnji grob, in kako ogromna je škoda, ki je zadela naše slovstvo, ko je ta genijalni, bohotno produktivni Dolenjec na veke zaprl svoje bistro oči. Ni ga bilo do slej za njim, ki bi bil s svojimi povestmi in romani toli globoko posegel v narodovo dušo, kakor Jurčič, in ni ga slovenskega pisatelja, ki bi bil postal in ostal narodu toli ljub in drag, kakor Jurčič. Iz naroda je izšel, iz naroda je črpal svojo umetnost in za narod ostanejo njegove knjige še dolgo, dolgo najdragocenejše. Letos je minilo 50 let, odkar je Mohorjeva družba izdala prvo daljšo Jurčičevo povest „Juri Kozjak, slovenski janičar“. Spisal jo je Jurčič, ko je bil še gimnazijec. Iz bojev Slovencev

Josip Jurčič, najpopularnejši slovenski pisatelj. K 70 letnici njegovega rojstva in 50 letnici njegove povesti „Juri Kozjak, slovenski janičar“.

Viktor Parma, skladatelj dramatične romane „Stara pesem“, uprizorjene 12. t. m. v ljubljanskem gledališču, praznuje 20 letnico svojega delovanja za gledališče.

gov sin, poznejši cesar Ferdinand II. leta 1597. Nadvojvoda je prisegel stoje in gologlav. To ustoličenje je bilo zadnje, da je koroški vojvoda delil na vojvodskem prestolu najeme. Njegovi nasledniki so se dali zastopati, ali pa so bili ustoličeni v celovski deželni hiši. Končno pa je umrla šega v vsaki obliki in po l. 1728. ni več sledu o njej.

Po 500 letih.

Koroški vojvoda je bil kmečki vojvoda. O tem pričate v prvi vrsti poljedelski živali, ki ju je prvotno imel deželni knez, pozneje pa ju je izročil kmetu. Kmečki značaj dokazuje vojvodova kmečka oprava, končno pa tudi to, da je vojvoda pil vodo iz kmečkega klobuka. Sploh je prvotno pri celi ceremoniji bilo v ospredju kmečko prebivalstvo. Obredi so seveda s časom izgubili svoj prvotni pomen, Nemci so vsiljevali svoje kandidate, ki niso imeli ne smisla ne srca za slovensko ljudstvo, in so imeli končno le deželni stanovi koristi od ustoličenja — poleg „vojvodskega“ kmeta.

Ko so prišli do vlade Nemci, so seveda odpravili stari demokratični, kmečko slovenski obred ustoličenja. Kmalu so vzeli kmetom ves vpliv, deželni stanovi — plemenita žlahta — pa so končno dovolili, da se je ustoličenje opustilo docela.

Na Koroškem so Slovenci danes skoraj brezpravni, in divja germanizacija zatira vse svobode našega naroda. Knežji prestol stoji v deželni „dvorani grbov“ v Celovcu, vojvodski prestol pa še razpada na Gospesvetskem polju sredi gozdiča, obdanega z visoko železno ograjo, ki nosi nad vhodom, kakor v zasmeh slovenskemu čuvstvu in prestolu, izzivajoči napis: Kärntens Herzogsstuhl.

Pred 500 leti je bila Karantanija svobodno vojvodstvo — danes pa gledamo tužni koroški vilajet!

Viri: A. Beg: Ustoličenje koroških vojvod. V Ljubljani 1908. — Dr. Jos. Gruđen: Zgodovina slovenskega naroda. Celovec, 1912. — Valvasor.

s Turki je zajel to svojo romantično realistično povest, ki je še danes ljubo berilo mladine in ljudstva. Napisal je v 20 letih dolgo vrsto povesti, romanov in dram, pa tudi pesmi, ki vse prištevamo med najboljše, kar premore naše slovstvo. Ustanovil in do svoje smrti je vodil tudi naš dnevnik „Slovenski Narod“ ter je bil med ustanovniki „Ljubljanskega Zvona“. Ob 70. njegovem godu kličemo mu hvaležni preko groba: Slava Jurčiču!

Viktor Parma,

naš najodličnejši operni in operetni skladatelj, je prišel 12. t. m. zopet na slovenski oder v Ljubljani s svojo dramatično romanco „Stara pesem“. Uprizorilo jo je v dovršeni obliki kr. hrvatsko kazalište. Glavne vloge so peli z umetniškim zanosom gospa Maja de Strozzijska, ki je pela mlado nesrečno kraljico, gospa Irma Polakova, ki je pela dražestno zapeljivega paža in g. Mar. Kondracki, ki je bil ubog star kralj. Tudi v Zagrebu so peli to fino Parmovo delo z velikim uspehom. Gosp.

Viktor Parma je c. kr. vladni svetnik in vodja c. kr. okrajnega glavarstva v Litiji. Ogromno je število njegovih skladb, ki so večinoma vse izredno priljubljene v Slovincih in Hrvatih. Njegove koračnice pa svirajo tudi vojaški orkestri po vseh avstrijskih garnizijah. Pred 20 leti so peli v Ljubljani prvič Parmovo prvo opero „Urh, grof Celjski“. Ker je Parma še zdrav in svež mož, pričakuje narod še več zrelih sadov njegove temperamentne Muze!

Naše slike.

Zagoneten slučaj. Kakor poglavje kolportážnega romana najnižje vrste so se čitale po ljubljanskih dnevnikih notice o strašnem doživljanju lepe služkinje Viktorije Peterlinove v Ljubljani. Bilo ji je šele 18 let. Rojena je bila v Št. Vidu 1896. Njen oče je mizar na železnici, mati pa ji je umrla že pred leti. Viktorija je služila tu

Rojstna hiša Josipa Jurčiča na Muljavi pri Zatičini s spominsko ploščo.

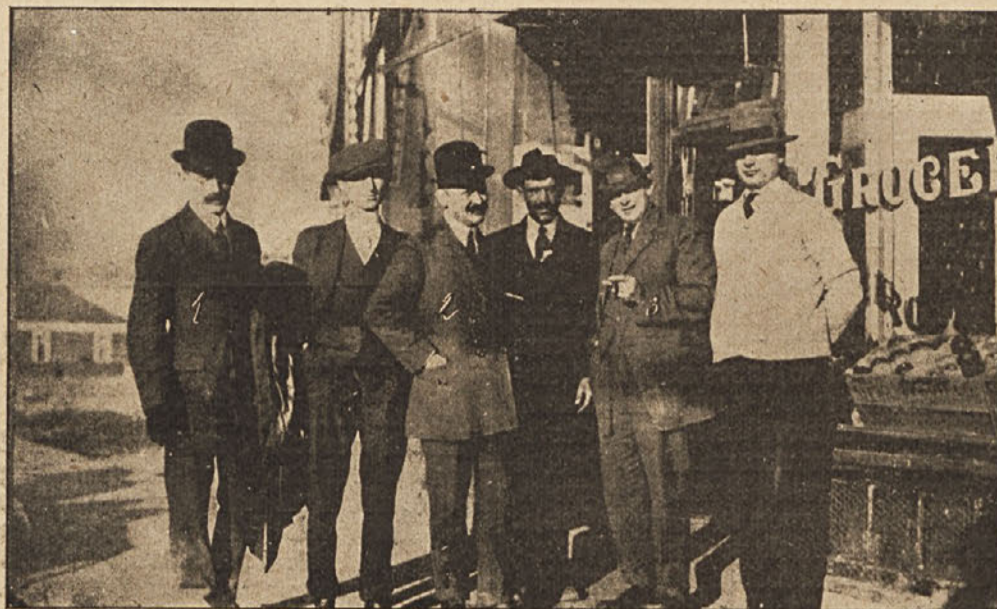
Steckenpferd-lilijinomlečno mliho

prej ko slej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. 157 Po 80 h povsod.

in tam ter postala tudi že nezakonska mati. Dete pa ji je umrlo pred meseci, in šla je zopet v službo. Zadnja dva meseca je služila pri nekem profesorju. Dne 11. t. m. pa je prišla zvečer k svojemu očetu vsa bolna in potrta. Kazalec na eni roki je bil čudno črn, kakor priprt ali zmečkan, roka silno otekla. Tresla se je po vsem

pisal Meyerhofer — so oddali v vojaško bolnico.

Kralj Matjaž in koroški kmet. Korošec je vozil z Ogrskega vino skozi veliko dobrovo. Naenkrat je zagledal pod goro kočico, zidano napol v zemljo in napol v hrib. Pred vratmi je stal junak s sabljo. Povabil je kmeta, naj pogleda v kočico skozi

Hrvata inženirja brata Seljana (1. in 2.), ki sta umrla na ekspediciji v Južni Ameriki. (Fotografirano pred trgovino našega naročnika D. P. Predoviča (3.) v Pueblu v Severni Ameriki.)

životu in na ustnicah se je pojavljala kri. Ko so jo pregledali, so videli, da ima ob rebrih več krvavih podplutev. Ječala je, a povedati ni hotela, kaj se ji je zgodilo. Oddali so jo v bolnišnico, kjer je umrla, ne da bi izdala svojo skrivnost. Po vsej Ljubljani se je govorilo, da je bila lepa Viktorija žrtev živinske nasilnosti moža, ki ga ubožica ne sme ali ne more izdati, ali pa da je postala žrtev ljubosumnosti. Zakaj ni hotela ničesar povedati? Zakaj je molčala ves čas in umrla, ne da bi se zaupala očetu? V četrtek 12. t. m. so njeno truplo zdravniki takoj obducirali in objavili: Smrt je zakrivila navadna sepsis, t. j. zastrupljenje krvi z gnojenjem. Dekle je imelo angino in se je s tem zastrupila svojo kri; gnojil se ji je prst, pa je mogoče, da si je pri tem nalezla zastrupljenje. Rebra pokojnice niso bila zlomljena in njeno telo ni pokvarjeno. Skratka: čisto vsakdanska smrt! A zakaj je Viktorija toli skrivnostno molčala? Čemu ni na vse težke, jasno izrečene sume odkrila istine? Pravijo, da se ji je zmedlo. A zakaj niso zdravniki te zmedenosti opazili takoj? Kako da te zmedenosti ništa opazila njen oče in njena mačeha? Čemu so pustili zdravniki, da so prinašali vsi ljubljanski listi par dni toli krvavo romantične vesti in čemu niso pojasnili zagonetnega slučaja vsaj 2. dne, ne pa šele po Viktorijini smrti? Tudi z vodiško Johanco, ki je »krvavela«, so imeli opravka zdravniki, a resnico je razkril šele izvošček. Take afele bi se morale v čast in ugled najblažjega in najtežjega človeškega poklica t. j. zdravniškega pojasniti nemudoma. Zlasti še v Ljubljani!

Čuden prizor se je odigral nedavno tega v Lincu. Tam je med predstavo v Kolozeju utekel dresiran medved iz kletke in bežal po ulicah. Ljudje, ki so ga zagledali, so se razbegnili na vse strani. Ie neki vojak pešec ni hotel bežati. Toda medved ga je objel ter ga s svojimi šapami tepel kakor tepe jezna mati porednega otroka. Vojak se je kosmatinca branil, kar je zver le še bolj razdražilo. Vojak je dobil po glavi, vratu in plečih več ran od medvedovih krempljev. Tedaj pa so pridrvili za medvedom policaji in krotilec zveri ter so zver ujeli v mrežo. Vojaka — ki se je

okno. Kmet je pogledal in videl prostrano ravan in na nji spečo ogromno vojsko. Na Koroškem živi več pravljic o kralju Matjažu. Tako se pripoveduje tudi, da si je ljudstvo samo izbralo Matjaža za svojega kralja na Gospesvetem polju in da je imel svojo stolico na Karnskem gradu. Vsak siromak je našel pomoč, vsak zatiranec je dobil zaščito. Matjaž je bil zelo dober kralj, ki je dajal kovati le zlatnike. Takrat so bili za Slovence res zlati časi.

Železna Kapla, letovišče na Koroškem ob Beli.

Kadar vstane naš Matjaž s svojo vojsko, bo premagal in zatrl vse sovražnike, pregnal krivico s sveta in ustanovil Slovencem iznova svobodno zlato kraljestvo. Tako je obetal Matjaž tudi koroškemu kmetu, kakor kaže naša slika.

Brata Seljana ubili divjaki. Pod vodstvom kapitana J. Campbella Besleya je

odplul pred meseci ameriški parnik »Byron« z veliko ekspedicijo v Južno Ameriko, kjer so raziskavali še neobljudene kraje, posebno pa bregove reke Amaconke. V Tengamariji jih je peljal neki posestnik plantaž, nekdanji vodnik Hrvatov Seljanov po sledih; in našli so v pragozdu kup človeških kosti in ostanke orodja. Po natančnem raziskovanju so dognali, da so snedli Seljana in tovariše ljudožrci. Seljan je iskal tamkaj po naročilu neke tvrdke iz Čikaga gumi, pri čemer so ga zalotili divjaki. Hrvatske »Male Novine« poročajo, da je pred dalje časa osvojila Mirka Seljana neka Indijanka Hulliana; ko se ga je naveličala, ga je zapustila. Zapustili so ga tudi nekateri njegovi spremljevalci in tako je v pragozdu postal žrtev divjih Indijancev. Kakor javlja avstrijski konzulat iz Amerike, niso Indijanci pojedli Mirka Seljana, nego so ga mučili do smrti. Potem so zaplesali okolo njega »smrtno kolo« ter mu končno razbili lobanjo in povžili njegove možgane. Brata Seljana sta prepotovala kot raziskovalca državo Panamo, Venezuelo, Argentinijo, Paragvaj, Chile in Peru. Baje so tudi Štefana Seljana Indijanci napadli in ubili, ko je iskal svojega brata Mirka. Seljana sta bila nadarjena hrvaška znanstvenika, ki sta dobro poznala Afriko in Ameriko.

Svoj čas sta preiskovala Afriko, več časa bila v službi abesinskega kralja Menelika, od koder sta poslala več zanimivih komadov zagrebškemu muzeju. Potovala sta tudi skozi divje kraje južne Amerike. Komaj še pred letom, na poti v Chicago, sta se ustavila v Pueblu (Colo), kjer so ju slikali pred trgovino g. D. Predoviča, ki je naročnik »Slov. Ilustr. Tednika in nam je poslal sliko, ki jo priobčujemo v tej številki.

Železna Kapla, znano letovišče ob Beli na Koroškem, ima ime po železnem

obrtu in po kapeli sv. Mihaela. Danes cvete v trgu še lesna obrtnost, izdelovanje papirja, na pobočju Obirja pa kopljejo svinec. Tujski promet se je tu dvignil l. 1902, ko so otvorili ozkotirno železnico Sinča Ves - Železna Kapla.

Kardinal knezoškof vratislavski, dr. Juri Kopp. Dne 4. marca je umrl ta upra-

Ziljanke, koroške Slovenke ob Zili v narodni noši, ki tudi polagoma izginja.

vitelj največje škofije na svetu, ki obsega nad 3 milijone duš; bil je vodja katolikov na Nemškem, pospeševalec znanstvene izobrazbe duhovništva in spreten diplomat v korist Vatikanu. Narodil se je l. 1837 v Puderstadtu pri Göttingenu kot sin skromnega tkalca; v letih 1856—58 je bil telegrafist v državni službi; nato se je posvetil bogoslovju in bil posvečen za duhovnika l. 1862. S 34. letom je postal škof v Fuldi, kjer leže kosti sv. Bonifacija; od l. 1887. je bil knezoškof v Vratislavi, od l. 1893. pa kardinal. Bil je član pruske gosposke zbornice od l. 1884. ter je posredoval med prusko vlado in Vatikanom. Ker je bil obenem škof avstrijske šlezijske škofije, je bil virilist v šlezijemskem deželnem zboru in od l. 1893. namestnik deželnega maršala šlezijskega. Nato je postal član avstrijske gosposke zbornice.

Dr. Kopp je bil torej obenem pruski in avstrijski poslanec, član dveh gosposkih zbornic in škof Prusov in Avstrijcev. Užival je veliko naklonjenost Viljema II. No, bil je seveda tudi očiten neprijatelj šlezij-skih Čehov in Poljakov, a odkrit sovražnik Slovanov na Nemškem.

Rabeljsko jezero ob Zilici leži na južnem Koroškem, kjer živi po veliki večini le slovensko prebivalstvo. Jezero je gorsko ter leži 990 m nad morjem ter 3 km od Rablja. Na severozapadni strani ima jezero otoček. Okolica jezera je po znani poti čez Predel, po rudokopih in po divjeromantični strugi Jezernice precej živahna, vendar to jezero ni za kopanje, ker je premrzlo in ima voda v njem celo poleti komaj 10° C toplote.

Prof. dr. Arnošt Muka —60 let star. Letos smo prinesli že več slik iz življenja lužičkih Srbov, ki so danes najmanjši slovenski narod ter tonejo v nemških valovih Prusije in Saške. Bore se za svoj obstanek junaško, njihov neustrašni voditelj pa je profesor dr. Arnošt Muka, ki slavi te dni v Opatiji 60letnico svojega življenja. Narodil se je 10. marca v Wulkim Wosyku v Gornji Lužici. študiral je na gimnaziji v Budišinu, klasico filologijo in slovenske jezike v Lipskem, bil je profesor v Žitavi, Budišinu, Saški Kamenici in v Friberku, kjer živi še danes. Kot znanstvenik uživa med slavisti velik ugled, a med lužičkimi Srbi je sila agilen duševni vodja po rajnem Mihi Horniku. Dr. Muka je bil pesnik, pisal je povesti, ustanovil in urejal je več časopisov svojih rojakov, izdal je zbornik »Serbske dživadlo«, zbiral srbske pravljice, pripovedke in prislovice ter obogatil lužičko-srbsko literaturo z velikim brojem prevodov. Delal je pri lužičkem slovníku, za Matico Srbsko, za narodopisni in zgodovinski muzej v Budišinu ter na gospodarskem in socialnem polju. Ogromna je delavnost tega pogumnega, vedno veselega moža za kulturo Lužičanov; zato pa je dobil tudi odlike od saških vladarjev, ki so tolerantnejši od pruskih! Dr. Muka ima prijatelje tudi v Ljubljani. K njegovemu jubileju mu kličemo: Slava! Še na mnogo, mnogo let čil in zdrav, ti vrli junak!

Kardinal knezoškof vratislavski, dr. Jurij Kopp, umrl 4. marca 1914, velik sovražnik Slovanov.

Izdajalci, ogleduhi in ovaduhi se v zadnjih mesecih v naši državi množe kakor strupene gobe v močvirnem gozdu. Polkovnik Redl ter poročnik in nadporočnik Jandrić so izdajali vojaške tajnosti Rusiji, v Galiciji pa zalotijo vsak hip izdajalce državnih in vojaških tajnosti. Afera poljskega ministra Długosza in poslanca Stapinskega, ki sta delala s politiko izvrstno kupčijo, je zasmrdela do neba, in zdaj imajo na Češkem škandal, ki je v sramoto vseh poslancev. Mladočehom se je očitalo, da dobivajo za svoje časopise in volitve tisočake iz vladnega dispozicijskega fonda, in nato so Mladočehi razkrili vohunstvo in ovadustvo voditelja čeških narodnih socialcev, državnega poslanca in c. kr. sodnika dr. Karla Švihhe. Že pred tremi leti so začeli dr. Kramař, Anyž i. dr. sumiti o dr. Švihovem poštenju. A dokazov ni bilo, zato so ga iznova postavili za kandidata in pustili, da je bil celo predsednik državnozbornskega kluba češ. narodnih socialistov. Poslanec Josip Anyž, glavni urednik »Narodnih Listov« v Pragi, pa je nabiral dokaze dalje. Ko je Anyž l. 1912 umrl, je dobil papirje urednik Heberle; a tudi ta je umrl; in dobila je bratove papirje Anyževa sestra. Ta jih je končno izročila dr. Kramařu in češkemu poslancem. Dokazano je, da je dr. Šviha

Rabeljsko jezero z malim otokom ob Zilici na južnem Koroškem.

dobival 800 K plače na mesec za to, da je vohunil med Čehi ter izdajal narodne in politične tajnosti policiji, ki jih je sporočala vladi. Izdajal je nemškimi listom češ. politične tajnosti in državni policiji politične dogodke v čeških društvih, na shodih in druge važne parlamentarne tajnosti. Veliko pravdo proti češ. protimilitarizmu, razpust »Svobodne misli« in raznih društev je Šviha zakrivil. Če je bil politik

Poslanec, c. kr. sodnik, ovaduh in policijski vohun! Taki značaji so med avstrijskimi sodniki, drž. poslanci, voditelji naroda? Ni umazan le dr. Šviha, nego je umazana tudi vlada, ki vzgaja in plačuje take propalice! Kam plove naša država, ko se Redli mmože in kjer so možni Švihe?

»Legionarji« na Jesenicah. »Slovensko delavsko izobraževalno in pevsko društvo Sava« na Jesenicah se je ustano-

ča društvo oživil s tem, da je vpeljal pevski zbor in bralni odsek. Od tega časa so se začele tudi razne gledališke igre uprizorjati in sicer v veliki gledališki dvorani pri »Jelenu« na Savi. V teku zadnjih let je društvo priredilo več gledaliških predstav, kakor »Brat Martin«, »Divji lovec«, »Zrinjski«, »Dolski župnik«, »Legionarji« i. dr. Pripominjamo, da ima društvo »Sava« najboljše gledališke moči v članih:

Strašni atentat na grško-katoliškega škofa Miklossyja v Debrecinu dne 23. februarja t. l.,

pri katerem je bilo ubitih in smrtno ranjenih petero oseb: škof. vikar M. Jaczkovicz, tajnik J. Slepkovszky, odvetnik dr. Al. Czaththa, škof. sluga in žena. Več oseb je bilo ranjenih. Atentat je bil izvršen z bombo, ki je došla v pisarno v ovitku. Ko so ga uradniki odprli, se je bomba razpočila in del palače razrušila. Zločinci so doslej še neznan, a sumijo dva Rumuna.

tak podlež, kakšen je bil šele sodnik dr. Šviha? Živel je razkošno, prirejal je banke in ba je imel več ljubic. Dne 9. marca je izginil, ne da bi bil odložil mandat, pač pa je vložil tožbo, ki pa se bržčas ne bo nikdar vršila. In policija? In vlada? Najvišji zaščitnici poštenja in morale?

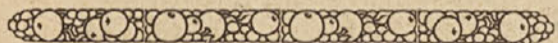
vilo po znanem velikem delavskem štrajku na Savi leta 1904. Društvo je imelo od začetka do danes veliko nasprotnikov, kar je tem žalostnejše, ker so Jesenice zelo važna narodna postojanka. Pred petimi leti je gospod A. Pongratz s pomočjo tov. mojstra g. Smrekarja in g. Jos. Boži-

ga. Pepca Ravnikova (kot Eva, Zrinskega žena), ga. Iskrova (kot Helena v »Zrinjski«), dalje gg. Thaler (kot Dolski župnik in Zrinjski), režiser Ambrožič (kot Soliman), Smolej (kot Juranič), Iskra in Koprivec. Ako delujejo vsi jeseniški Slovenci in vsa slovenska društva složno in

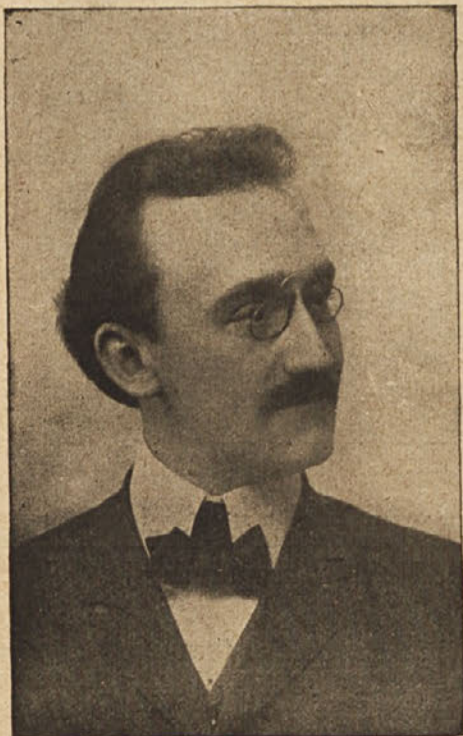
vztrajno, se za bodočnost Jesenic — ni bati.

Največji Anglež je menda neki Friderik Dempster, ki mu pravijo Friderik Veliki. Visok je 2 m 44 cm. Kako ogromen je ta mož, se vidi z naše slike. Dempster stoji ob tramvaju in sega s svojo glavo do strehe. Navadno velik gospod mu ne sega niti do pod pazduhe. Njegov črevelj je trikrat večji in iz njegove suknje bi se dalo napraviti trem možem prav komodne svršnike. Seveda tudi poje za tri osebe. Dela ničesar, ker ga kažejo po svetu za denar.

Najmanjši fant na Španskem. Franc Ferdinand Perez iz Zamare na Španskem je že 22 let star, a le 70 cm visok ter tehta le 9 in četrt kg. Fantček je sin zdravega očeta in zdrave matere. No, tudi Francelj je zdrav in vesel ter razveseljuje s svojo dovtipnostjo vse mesto. Naša slika kaže sina, očeta in mater, dva priprosta obrtnika.

Ne razburjamo se! Minoli teden se je vršil v Pragi eharistični kongres češkomoravske duhovščine. Češko Narodni divadlo je na čast tega kongresa priredilo posebno predstavo Wagnerjevega opernega misterija „Parsifal“. Glavno glasilo avstrijskega katoličanstva dunajska „Reichspost“ je o priliki predstav te opere na na Dunaju (Dvorna opera in Ljudska opera) prinašala cele vrste navdušenih člankov o „Parsifalu“, češ da nudi čisto krščanski umetniški užitek. A tudi drugi katoliški listi so prinašali najlepše ocene te opere. A glej, v Brnu se je oglasil katoliški višji duhovnik proti „Parsifalu“ ter je svaril svoje duhovske sobrate, naj nikar ne hodijo gledat te opere, ki „ni brez nenravnih mest, ki ji je glavni junak kazniv grešnik“ i. t. d., skratka: Parsifal je katoliški npravnosti opasen. Ta klic iz Brna je imel v Pragi uspeh. Slavnostne predstave Parsifala v Narodnem divadlu sta se izmed višje duhovščine, zbrane na kongresu, udeležila le en škof in en opat, vsi drugi so poslušali brnsko svarilo, ki je v najhujšem protislovju z vsemi katoliškimi listi in zlasti še z „Reichspost“. Tako različne so sodbe o visokem umotvoru Rik Wagnerja v vrstah istega stanu in istega naziranja. Zakaj poročamo o tem slučaju?

Bivši predsednik izvrševalnega odbora češke narodno socialne stranke, dr. Karel Švihla, državni poslanec, c. kr. sodnik in policijski špijon.

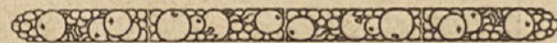
Veliki lužiškosrbski učenjak in voditelj naroda profesor dr. Arnošt Muka slavi v Opatiji svojo 60letnico.

— Predno odgovorimo, naj navedemo še drug slučaj, a iz domače literature! Župnik Fr. S. Finžgar, najodličnejši sodelavec Doma in Sveta, je prijavil v tem mesečniku daljšo povest Dekla Ančka. V naših liberalnih literarnih krogih se ni čul o tem delu nikakršen glas, a v krogih S. L. S. je zbudila povest največ kritike pro in contra. Da, celo kopo grozilnih (!) pisem je dobil g. avtor in celo na knezoškofijski ordinarijat so prihajali protesti od dekanatov. O tem poročata pravkar izišli prvi dve številki Doma in Sveta obširneje (Glej Književnost: „Dom in Svet o samem sebi“). Župnik umetnik Finžgar se je hudo zameril dekanatom s svojim X. poglavjem Dekle Ančke! Torej veliko nesoglasje o estetskih in npravnih načelih v vrstah naše duhovščine! Finžgar je odgovoril na vse vehementne napade svojih sobratov s tem, da je objavil v Domu in Svetu na predzadnji strani oficijalno — poročno obvestilo dekline Ančke in hlapca Janeza! Ljubila sta se, trpela, se borila za srečo, grešila in zdaj sta se poročila ter živita v kajži na Griču kot zakonca. Zdaj bodo ogorčene duše pomirjene. — Pa zakaj poročamo o tem slučaju? Zato ker se je naperil zdaj tudi na naš Slovenski Ilustrovani Tednik največji top! Očita se mu, da je „versko indiferenten“ in da je „pisan prekanjeno“. Ker se ne more očitati našemu Tedniku, da bi bil proti veri ali proti kakšni stranki, je že to njegov greh; ker je nestranski, ker prinaša objektivna poročila o vseh važnih dogodkih in osebah katerekoli politične barve, ga obsojajo. Nočemo se vtikati v noben domač boj ter imamo odprte predale vsakomur, ki je dober rodoljub. A prav zato svare pred nami! Katoliška bralna in telovadna društva nam pošiljajo slike, in mi jih radi priobčujemo; o Katoliškem

shodu smo prinesli vrsto slik, duhovniki, kapelani in župniki, nam dopisujejo ter nam izrekajo svoje priznanje. A vendarle so naenkrat — proti našemu tedniku! Mi smo dosledni — Če drugi niso, nas to ne razburja. Še sam Bog v nebesih ne more vsega vsem prav storiti, pa kako bi mi to mogli?! Župnik F. S. Finžgar, Parsifal in zdaj še naš list so dokaz, da je v žalostnih sloven. razmerah vsako razburjanje brezplodno. Rečemo le z besedami našega Spasitelja: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!“ Mi pa ostanemo, kakoršni smo bili doslej.

Če se začne reš sistematična gonja zoper Slovenski Ilustrovani Tednik, jo pričakujemo mirne vesti. Delali smo, delamo in bomo delali vedno le za dobro stvar za izobrazbo, za zabavo in pouk slovenskega ljudstva; zato upamo, da ostane vsled razsodnosti naših čitateljev gonja slepe strankarske strasti brezplodna, če se propoveduje tudi s še tako visokega mesta.

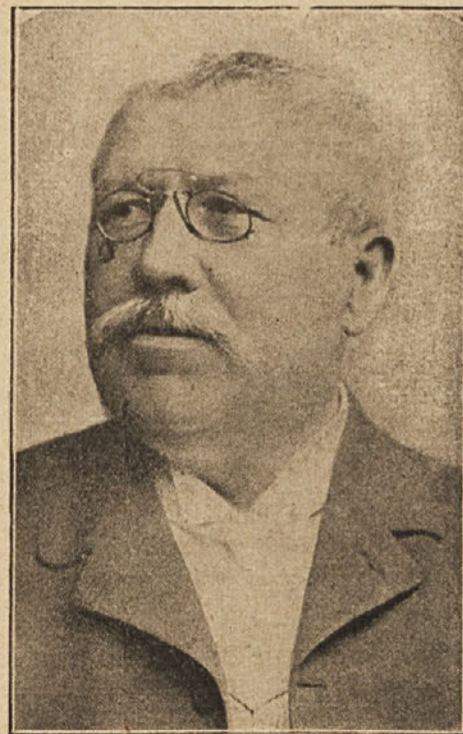
Po Slovenskem imamo vse polno tujih ilustriranih časopisov, ki v besedi in s slikami besno zasmehujejo Slovence in vse Jugoslovane in ki nesramno blatijo naše najsvetejše ne le narodne, temveč tudi verske svetinje. Zoper takšne liste povzdignite z visokega in najvišjega mesta svoj svarilni glas in ne zoper nestranski, le po-uku in zabavi slovenskega ljudstva posvečeni „Slovenski Ilustrovani Tednik“! Ostanite nam zvesti vsi dosedanji naročniki in pridobivajte še novih!

Razne vesti.

Darovi kraljice Natalije Belgradu. Bivša kraljica Natalija, udova kralja Milana, je darovala vse svoje veliko posestvo v Belgradu, ki ga je podedovala po svojem sinu, kralju Aleksandru, belgrajskemu vseučilišču. Posestvo meri 11.000 hektarjev ter je vredno 8 milijonov kron. Srbskemu narodnemu muzeju je poklonila kraljica zbirko orožja kralja Milana in Aleksandra, srbski akademiji znanosti pa knjižnico Obrenovičev.

Prenovitev mostu v 12 dneh. Nedavno je ogenj uničil dvotirni leseni most, ki vodi preko morskega zaliva Newark in veže Pensylvanian Company in Lehigh Valley. Ta most je bil približno 1700 metrov dolg. Še preden je bil požar popolnoma pogašen, so prizadeti krogi že sklenili, da takoj sezidajo nov most in so takoj naročili

Rajni glavni urednik čeških „Narodnih Listov“, poslanec Josip Anyž, ki je zbral prve dokaze dr. Švihovega vohunstva in narodnega izdajstva.]

načrte. Da bi bil most preje zgrajen, sta se dogovorili obe prometni družbi, ki sta bili zaradi pretrganega prometa najbolj oškodovani, da si razdelita delo. In začeli so takoj graditi most, vsaka družba od svojega kraja proti sredi. Delalo je ogromno najraznovrstnejših strojev, ladij, parnikov, čolnov, dve celi železnici ter 15.000 ljudi. In zgradili so most v dvanajstih dneh ter ga takoj izročili prometu.

Največji mož na Angleškem: Friderik Dempster.

Cigani. Nikjer se niso ohranili cigani v svoji pristni samoraslosti tako čisto kakor v naši državi, posebno še na Ogrskem in Sedmograškem, kjer govore še svoj stari »pale romane«. Jezik turških, španskih in rumunskih ciganov je že zelo mešan in izpremenjen. Cigan se jako lahko nauči drugega jezika; zlasti madjarski, rumunski, srbohrvatski ali celo nemški jezik govori večina ciganov. Na Ogrskem je okoli 300.000 ciganov, med temi jih živi jedva tretjina po vaseh, dve tretjini pa potujejo. Vseh ciganov v naši državi je skoraj pol milijona. Vsaj polovica teh ciganov ima že stalno bivališče. Na južnem Ogrskem so vasi z eno petino in celo eno tretjino ciganskega prebivalstva. A ti cigani se že sramujejo svojega rodu in se prištevajo Madjarom, Rumunom ali Srbom. Potujoči cigani pa ne zatajujejo nikdar svojega rodu in se s stalno na grudi živečimi cigani sploh ne družijo več, nego so ponosni na svoj jezik in na svoje pravljice in pripovedke. Na Sedmograškem se dele cigani v čvetero rodov, ki se imenujejo Leila, Kukuya, Čale in Ašani. Potujoči cigani imajo mnogo čarovnih obredov ter so zelo praznoverni, a večinoma zlorablajo praznovernost drugih, neumnejših ljudi. Cigani verujejo v več nadzemskih duhov, v vile, podzemski bitja, palčke, demone v zverinskih podobah, v hudiča in končno nekoliko tudi v Boga. Ciganski rodovi imajo svoje vojvode, zadrage pa so podrejene najstarejšemu možu. Vsak mož je absoluten gospodar nad svojo ženo. Cigani si žene še kupujejo; za lepo dekle plača cigan staršem 200—400 kron. Zakon se sklene s pogodbo staršev; nato se vrši slavnostna poroka.

Nagelj in vrtnica. Vrtnica, kraljica cvetk, ima močnega tekmeča v naglju ali klinčku. Že odnekaj sta bila vrtnica in nagelj ljubljena človeštva sploh, pa tudi v Slovencih ima nagelj posebno veljavo. Narodna pesem poje o njem, narodne priposte slike ga poznajo in na kmetih je nagelj na dekliških oknih najljubša cvetka. »Nageljček, roženkraut, rožmarin« so poleg rezede (rasetelja) glavne cvetke pristno slovenskega šopka. Kako je nagelj nastal? Ko se je lovka Diana nekdanj brez plena in zato slabe volje vračala z lova, je srečala lepega pastirja, ki je piskal veselo na svoji piščali. Božica ga je obdolžila, da je on s svojim piskanjem prepodil vso divjačino. Zaman

je dokazoval svojo nedolžnost. Božica mu je vsa besna izruvala oči in jih vgrla daleč proč. A takoj ji je bilo žal. Prosila je Zeusa, naj da pastirju nove oči, a pastirčku sta izrasla iz jamic le dva rdeča naglja. — Prvi so gojili naglje Francozi. Že l. 1270. so jih porabljali proti kugi! S kakšnim uspehom, ni znano. Od Francozov so dobili naglje Poljaki in Angleži, kjer so bili zelo dragi. Nagelj je bil na Francoskem in Angleškem vedno cvetka aristokratov; na Belgijskem pa je postal nagelj sredi 17. veka hitro ljubimec ljudstva. Zlasti premogariji so jo zelo skrbno gojili naglje in dosegli najlepše vrste. Delavstvo si je nato izbralo rdeče naglje za svojo cvetko in ga nosijo vsi delavci po svetu. Vrtnica se je skoraj že docela umaknila v salone, nagelj pa je postal ljudska ljubimka po vsem svetu. S cepljenjem in križanjem raznih vrst in barv so dosegli vrtnarji že prekrasne naglje velikih in bujnih cvetov najrazličnejših barvnih nijans.

Evropska drama na japonskih gledaliških odrih. Pred nekako 40 leti se je pojavil evropski vpliv na japonska gledališča. Igralski poklic je postal svobodna obrt, in igralcev niso vsaj japonski izobraženci več zaničevali. Italijanski poslanik je l. 1880 prvi povabil japonskega igralca na obed, kar je bil nečuvnen dogodek, ker dotlej ni z igralci noben boljši človek občeval. Za razvoj japonske dramske umetnosti imata največ zaslug slayna igralka Sada Yakko in njen l. 1911. umrlj mož in veliki igralec Kawakami. Sada Yakko si je pridobila na gostovanjih po Evropi zasluzeno slavo ter je bila predstavljena angleški kraljici in drugim vladarjem. Za japonsko dramatiko so se začeli zavzemati japonski vseučiliščniki, ki so prevajali najboljše evropske drame ter jih kot diletantje predstavljali, n. pr. drame Čehova, Gogolja, Shakespearja, Shawa, Sudermana, Hauptmanna, Freytaga. Igralec Nakamura je s svojo četo začel gojiti Ibsenov drame, a »Svobodni oder« diletantov je začel igrati drame Gorkega, Wedekinda in Maeterlincka. Spočetka se-

danjega veka so zgradili v Tokiu Teiko Kusa, t. i. Cesarsko gledališče, ki naj bi tekmovalo s prvimi evropskimi odri. Japonski bogataši žrtvujejo v to svrhu ogromne svote. Cesarsko gledališče naj bi bilo narodno. Zidali so ga tri in pol leta ter je veljalo le dva milijona mark. V parterju in v prvem nadstropju ljudje na sedežih čepo po japonski šegi. Pušiti se ne sme, niti jesti, ne glasno govoriti, ne piti čaja. Vse to je bilo v starih japonskih gledališčih navadno. Le otroke smejo še jemati s seboj. Igralke so tudi hčerke iz najboljših hiš. Igrajo celo Fausta, Macbetha, Elektro, Tosko, a v zadnjem času tudi že opero in — joj mene! — opereto. Mozartovo »Čarobno piščalko«, Humperdinckovo »Janko in Metka« in opereto »La Mascotte« i. dr. pojo z velikim uspehom, a baje le zunanje, brez globljega razumevanja. Evropska kultura ubija originalnost japonske umetnosti!

Klub prijateljev salate. Nikjer ne pojedjo toliko salate ko na Francoskem. Pri nobenem obedu in nobeni večerji ne sme manjkati salate, ki je seveda v vsakem letnem času drugačna. Zdaj se je ustanovil v Parizu klub prijateljev salate, ki ima za patrona sv. Jeronima, cerkvenega učenjaka, ki je baje živel le od kruha, salate in vode. Člani kluba so dame in gospodje. Živeti nočejo sicer kakor sv. Jeronim, a glavna jed jim je vendarle salata.

Turški principi brez harema. Brzobjavka poroča: Cesarski turški principi smejo odslej imeti samo po eno zakonsko ženo. To pa zato, ker treba štediti. Vojne so veljale mnogo, mnogo denarja, zato si treba pritrjavati, kjer je količjak mogoče. Tudi pri ženah. Iz oriente izginja počasi vsa romantika in ves pravljicni čar, ki ga poznamo iz »Tisoč in ena noč.« Srečni principi bodo imeli odslej pač mirnejše življenje, izdajali bodo mnogo manje denarja ter bodo pod komando samo ene ženske! Namreč javne. Po evropskem vzoru pa bodo imeli zato več tajnih, kar bo za njih otroke le tem slabše.

Najmanjši Španec: Francis Fernando Perez iz Zamare, 22 let star in 70 cm visok.

Posebna nagrada našim naročnikom!

Vsak naročnik dobi letos brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za leto 1915, ki izide meseca oktobra.

Za vsakega pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača za vsako sliko po 40 vin., za ovoj in poštino. Za inozemstvo 80 v.

Kot nagrado dobe naši naročniki naslednje knjige po znižanih cenah:

Dr. V. Deželč: „V burji in viharju,“ ilustrovan zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 3:30 K, vezan 4:80 K. Za inozemstvo 60 v več.

Dr. V. Deželč: „V službi kalifa,“ zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 2 K, vezan 3:20 K. Za inozemstvo 40 v več.

Marko Stojan: „Za svobodo in ljubezen“ roman z Balkana, I. knjiga. Broširan izvod 1:70 K, vezan 2:70 K. II. knjiga broširan izvod 1:70 K, vezan 2:10 K. Oba dela skupaj broširana 3 K, vezana 4 K. Za inozemstvo 70 v več. Roman „Za svobodo in ljubezen“ je najzanimivejši roman sedanosti, poln žarke domovinske jugoslovanske ljubezni. Vsakdo naj bi ga čital! Vsaka knjižnica, vsako društvo si naj nabavi po več izvodov te krasne povesti z Balkana!

Starogorski! „Junaki svobode“, povesti in črtice iz balkanske vojne. Broširan izvod 1:50 K, vezan 2:80 K. Za inozemstvo 40 v več.

Josip Kozarac: „Mrtvi kapitali“, krasna slavonska povest. Prevel Starogorski. Broširan izvod 1:50 K, vezan 2:50 K. Za inozemstvo 40 v več.

Kdor pa plača naročnino za „Slov. Il. Tednik“ za celo leto vnaprej t. j. 10 K, dobi kot posebno nagrado knjigo „Mrtvi kapitali“ zastoj in poštne prosto.

Zagoneten slučaj. Ker smo dobili kliše služkinje Viktorije Peterlinove za to številko prepozno, priobčimo njeno sliko v prihodnji številki.

EMIL GABORIO:

4. nadaljevanje.

Izgovor krivca.

»Le nekaj mi ne gre v glavo,« je menil Tabaret po kratkem premišljanju. »Namreč, da grof, čigar razmere so naravnost sijajne, ni poskrbel bolje za vas, svojega sina. To je bilo vendar najmanjše, kar bi bil moral storiti; in njegova malomarnost do vas je zame najodurnejše v vsem njegovem početju.«

»Ta malomarnost ni brez vzroka; nerad bi jo očital svojemu očetu. Res, da je trajalo njegovo razmerje z gospo Žerdijevo še mnogo let in spominjam se zelo imenitnega, oholega gospoda, ki me je včasih posetil v gimnaziji; to je mogel biti le grof Komaren. Toda nekega dne je prišlo med njim in gospo Žerdijevo do razdora; od tistih dob ni več iskal svidenja ž njo ali obnovitve nekdanjega razmerja.«

»Seveda!« se je zasmel Tabaret ogorčeno, »takšen visok in imeniten gošpod!...«

»Krivico mu delate, gospod Tabaret. On je že vedel, kaj je storil. Zvedel je slučajno in takoj je prekinil svoje stike ž njo. Njegovo ogorčenje mora vsak razumeti in odobravati. Kratko pismo iz po-

znejše dobe, o katerem sem vam govoril prej, naznanja gospe Žerdijevo prelom. Tudi to pismo vam hočem prečitati.«

Pismo, ki ga je izvlekel Noel zdaj po kratkem iskanju, je moralo biti prečitano mnogokrat in vedno iznova; bilo je vse zmečkano in posamezne črke so bile vse izprane, gotovo od solz.

»Zdaj,« je izpregovoril Noel s trpkim usmevom, »ni gospa Žerdijeva nič več njegova oboževana Valerija. Poslušajte!

Prijatelj, neusmiljen prijatelj mi je vendar že enkrat odprl oči. Dolgo sem dvomil — sem hotel dvomiti. Dal sem vas opazovati — zdaj ne dvomim nič več. Valerija! Vi, ki bi bil dal za vas svoje življenje, me goljufate — goljufate iz dolgega časa. Jaz nesrečnež! Kako naj zdaj sploh še vem, ali sem oče vašega sina?«

»Ampak to je dokaz,« je vzkliknil Tabaret zmagovalno. »Čisto očividni dokaz Grof se ne bi menil za to negotovost, da ni zamenjal svojega sina z nezakonskim, česar se zdaj kesa. Ah, to je bila zanj pač najstrašnejša kazen!«

»Gospa Žerdijeva,« je nadaljeval Noel, »se je poizkušala opravičiti pred grofom. Pisala mu je večkrat; vračal ji je pisma, ne da bi jih odprl. Poizkusila je govoriti ž njim. Tudi ta namen se ji je ponesrečil. Počasi se je udala v usodo, ki je

zanj, mu moram priznati tudi svoje zveze s policijo — hm, rajši si izposodim eno kar na lastno pest; on tega ne opazi takoj, jaz pa morem vsekakor primerjati pisavo.«

Komaj pa je spustil Tabaret v resnici eno izmed pisem v svoj žep, že se je vrnil odvetnik v sobo. Njegova oblast nad samim seboj in dolgo negovana umetnost pretvare, ki mu je bila postala druga narava kakor vsem častilakomnim ljudem, sta mu dajali hladno in docela mirno lice; nič se mu ni poznalo, kaj da se je dogodilo med njim in gospo Žerdijevo.

»No, kakó je gospe Žerdijevo?«

»Prav slabo. V nezavesti leži in blede. Sprejela me je z najstrašnejšimi psovskami in me zmerjala kakor lopova. Bojim se, da se ji zmeša pamet.«

»Čudež ne bi bil, po vsem, kar se je zgodilo. Toda morali bi poslati po zdravnika.«

»Se je že zgodilo.«

Noel je sedel k svoji pisalni mizi in začel urejevati pisma po datumih. Zdelo se je, da niti ne pomni več, da je prosil starega prijatelja za dober svet, in ni se mu poznala želja, nadaljevati prekinjeni razgovor. A s tem ni bil gospod Tabaret nič kaj zadovoljen.

Pevsko in delavsko izobraževalno društvo „Sava“ na Jesenicah. Osobje, ki je igralo Fr. Govekarjevo narodno igro „Legionarji“. (Jež g. V. Ambrožič, Nande g. Iv. Smolej in Lavra ga. Kalaševa.)

ni bilo moči izpremeniti. In ko ji je prinesel grofov intendant meni namenjene vrednostne papirje, s katerimi mi je bila zagotovljena letna renta 15.000 frankov, je sprejela to beračijo. Njen sin mi je ukradel ime in naslov, ona pa me je pripravila še ob premoženje, ki bi mi ga bil grof zagotovil, da ni bilo njene krivde...«

Rahlo je potrkalo na vrata.

»Kdo je?« je vprašal Noel, ne da bi se dvignil s stola.

»Gospa žele govoriti z vami,« je odgovorila dekla skozi zaklenjena vrata.

Zdelo se je, da se Noel obotavlja.

»Tak idite vendar!« mu je prigovarjal Tabaret. »Ne bodite tako brezsrčni!« Očividno nerad je ubogal Noel svet svojega starega prijatelja.

»Ubogí fant,« je dejal Tabaret sam pri sebi, »to razodetje ga je zadelo res strašno. Kaj mora trpeti! In v svoji naivni poštenosti mu niti ne pride na um, od kod prihaja udarec. Hvala Bogu, da sem jaz tu. Moja bistrumnost in spretnost mu pomoreta do njegove pravice. Zdaj imam pravo sled. Pravzaprav lahko ugane zdaj vsako dete, kdo je kriv.«

Če bi mogel dobiti le eno teh pisem za štiriindvajset ur! Ako prosim Noela

»Čim bolj premišljam vašo zgodbo,« je začel torej prav oprezno, »tem verjetnejša se mi zdi. Bogme, jaz na vašem mestu ne bi vedel, kako naj se odločim.«

»Rad vam verjamem, da ste kakor udarjen,« je odgovoril odvetnik turbno. »še izkušenejši ljudje od vas ne bodo vedeli s to zadevo ne kod ne kam.«

Le trudoma je skril starec drobni nasmešek, ki mu je zavihal ustnice.

»Mja, mja,« je menil ponižno in napravil s skrito naslado zelo neumen obraz. »Toda povejte, kaj ste ukrenili po vsem tem? Gotovo ste zahtevali od gospe Žerdijeve pojasnila.«

»Seveda, to sem storil najprej. Ona, kaj pak, je izkušala tajiti in tolmačiti dokazilna pisma drugače. Rekla je... Ah, kaj vse mi je hotela natveziti!«

Pisma so bila zdaj urejena, in Noel jih je zaklenil nazaj v skrivni predal svoje mize; Tabaretove tatvine ni opazil. Nato je vstal in začel stopati široko semtertja, kakor da upa utolažiti svojo jezo z gibanjem.

»Da,« je nadaljeval, »hotela me je ukaniti. No, seveda, razumem jo; ona obožava svojega sina, in misel, da utegne biti primoran, vrniti mi moje pravice, ji je str-

la srce. Jaz pa, tepec, jaz strahopetec, sem bil še tako obziren, da izprva sploh nisem hotel govoriti ž njo o tem. Dopovedal sem si, da me je ljubila vendarle po materinsko in da je moja dolžnost, odpustiti ji. Ta posmeh! Ona da me je ljubila! Na morišče bi me spravila, če bi prihranila s tem svojemu sinu le eno bridko uro.»

»Gotovo je posvarila grofa,« je rekel stavec, sledeč toku svojih misli.

»Mogoče! Toda grofa ni v Parizu že mesec dni; nadejajo se ga šele proti koncu tega tedna. Težko, da bi ga bilo pismo našlo.«

»Od kod pa veste, da ga ni tu?«

»Hotel sem poiskati grofa, svojega očeta in govoriti ž njim.«

»Vi?«

»Da, jaz. Mari mislite, da se bom dal mirno okraštiti? Na koga pa se naj oziram? Kaj me sili, naj molčim? Pravica je moja in hočem jo uveljaviti. Ali vas to prese- neča?«

»Ne, gotovo ne! ... Torej ste šli naravnost h grofu de Komarenu?«

»Ne, tako naglo pa spet ne gre. Najprej sem skoraj znorel. Tisoč misli, druga nasprotna drugi, me je metalo semtertja. Kaj hočem pravzaprav, se sam nisem zavedal. Bil sem slep od gneva in sem se vendar bal odločilnega ukrepa. Najbolj pa me je plašil neizogibni škandal. Rad bi nosil ime, ki je moje, a nočem ga prevzeti omadeževanega. Premišljal sem torej, kako bi prišel do svoje pravice in se vendar ognil škandala.«

»Pa ste našli naposled sredstvo.«

»Težko je reči to. Še štirinajst dni sem se boril sam s seboj; bila je najtežja borba mojega življenja. Delati sem prestal popolnoma, moji posli so ostali neopravljeni. Podnevi sem begal okrog kakor blazen, samo da se utrudim in zaspim vendar že enkrat spet brez sanj. Vse zaman! Vedno iznova sem primerjal usodo sina gospe Žerdijeve s svojim lastnim žalostnim in bednim življenjem, in vrela jeza se je dvigala v meni. Včasi me je popadla brezumna želja, udreti s silo v hišo svojih očetov in sramotno pognati iz nje sina vlačuge Žerdijeve. Zadrževala in krotila me je le gotovost, da se lahko polastim svojih pravic, kakor hitro me bo volja.

Oh, kako ljubim dom svojih prednikov, ono ponosno, imenitno palačo! Kako ljubim stare kipe, park z visokimi drevesi, krasno stebrišče z mramorno fontano in grb nad vrati, ko se zdi, da izziva tako ponosno in imenitno bedaste ideje našega časa, ki hočejo izenačiti vse!«

Zadnja opazka Noelova je nasprotovala tako živo vsem nazorom, ki jih je kazal doslej, da je Tabaret obrnil glavo v stran in prikril tako svoj ironični smehljaj. Ubogo človeštvo! si je mislil. Komaj je zagledal od daleč grofovsko krono, že je tudi sam ves ohol in gospodski.

»No, in nekega jutra,« je nadaljeval Noel po daljšem premolku, »po najstrašnejši noči svojega življenja, sem si dejal, da mora biti konec te neznosne dvojbe in obotavljanja. Odločil sem se naglo in se

peljal k dvorcu grofa Komarena. Livrirani vratar me je sprejel s precejšnjim nezapanjem, toda črna obleka, ki mi pristojaj kaj dobro, in moj imenitni nastop sta mu vendarle izžela odgovor, da so stari gospod grof na potovanju, doma pa da je le mladi vikont.

To mi je šlo sicer navskriž; a ker sem bil že tam, sem dejal, da želim govoriti s gospodom vikontom Albertom. Še enkrat me je pomeril vratar od nog do glave, nato pa me je zaupal mlademu fantu v črni baršunasti obleki in svilenih nogavicah, ki me je odvedel preko dvorišča v veliko, krasno preddvorano. Tam se je potikalo par komornikov; eden izmed njih me je vprašal, kaj želim, in ko sem mu dejal, da moram govoriti na vsak način osebno z vikontom, me je spremil po marmornatih stopnicah in po raznih dvoranah v predsobo vikontovih prostorov. Tam me je izročil vikontovemu osebnemu slugi, ki me je odvedel šele po novem ogledu in po četrtturnem čakanju k vikontu samemu.

Soba, v kateri sem našel vikonta ležečega na divanu, je bila opremljena jako preprosto. Edini njen okras je bila prečudovita zbirka orožja vseh časov in narodov. Vse stene so bile ovesene z orožjem.

(Dalje prihodnjič.)

Obnovite naročnino!

Otvoritev cvetlične trgovine

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril s 1. marcem na Mestnem trgu št. 11 cvetlično trgovino.

Priporočam se za izdelovanje vencev, šopkov ter sploh za vsa v to stroko spadajoča dela. — Solidna postrežba. — Zunanja naročila točno. ..

Z veselo spoštovanjem

167

Anton Ferant,

umetni in trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg št. 3.

Blagim srcem!

Iščem blago dešo, ki mi posodi na odplačilo 500 K. Sem oče treh otrok, ki sem pišiel vsled dolge bolezni in nesreče ter bojkotiran od Nemcev v zelo žalosten položaj. Darila hvaležno odklanjam. Prosim pod šifro „Jugoslovani“ na upravištvu tega lista cenj. p'sma. 162

Hotel „Ilirija“

Kolodvorska ulica.

Vsak dan
varieté in kabaretni večeri
k „ženskemu paradizu“

(4 dame in 1 gospod).

Novo od najnovejšega z Dunaja.
Začetek ob pol 9. zvečer.

156

Dir. Eduard Völkel.

1. vrsta K 5-50 K 5-50 K 5-50 175
2. vrsta K 6-50 K 6-50 K 6-50

Nikakršna sleparija! Ne zamenjajte z enakimi ponudbami! Med čitatelje tega časopisa razdelimo 30 000 parov prazniških in delovniških čevljev, izvrstnih, jako elegantnih usnjenih čevljev na zato iz najboljšega trpežnega usnja, z dobro zbitimi nazvunštrlečimi podplati, kakor na podobi, da seznamimo našo firmo. Le izdelovalno mezdo K 5-50. za 1. vrsto, za moške ali ženske čevlje se plača. 2. vrsta: Moški in ženski nedeljski in prazniški čevlji na zato z modernimi višjimi dunajskimi petami za par K 6-50. Dobavimo vsakomur popolnoma po želji v največje zadovoljstvo. Zamenja dopustna, torej nikakršen riziko! Razpošilja po povzetju e. kr. trgovskosodnijsko protokolirana Exportna trgovina čevljev Franc Humann, Dunaj, II., Aloisgasse 3/76. Krščanska svet. firma. Šete Vaše priporočilo naj nam nosi korist. Tisoči priznanih pisem.

34

so najboljše, najcenejše in najlepše ure. Vsakdo, ki ima uro izmed teh znamk, bo zadovoljen, ako naroči to pri

H. Suttner,
Ljubljana št. 5.

Zahtevajte cenik teh ur, zlatnine in srebrnine zastonj in poštnine prosto. Tvrdba H. Suttner ima lastno protokolirano tovarno ur v Švici in glavno zastopstvo tovarne ur Zenith.

Oblastveno izkušeni

vodnjaški mojster Franc Mahen

v Trnovljah pri Celju prevzema vsa vodnjaška dela, napravlja vodnjake iz beton-krogov na najboljši način pri zasebnikih in javnih poslopih, popravlja sesalke-železne in lesene itd. Mehanično mizarstvo in žaga z motornim obratom. Velika zaloga železnih in lesnih sesalk in vseh drugih potrebčin po najnižjih cenah. Večletno jamstvo.

J. GROBELNIK

152

prej Franc Souvan sin
: LJUBLJANA :

Mestni trg 22
nasproti lekarne

naznanja, da ima tudi v svoji nanovo urejeni manufakturni trgovini posebno bogato zalogo

sukna za moška oblačila!!

Nanovo došlo 600 najnovejših vzorcev po brezkonkurenčnih cenah. Zahtevajte vzorce!

4000 m ostankov sukna za hlače in obleke sem nakupil v veliki tovarni za polovično :: cen. ::

Nekaj kar še ni bilo

Prej 1 m K 6-7, sedaj le K 3-60.

Cela obleka 3 m :: K 10-80. ::

Prodaja se samo, dokler je zaloga!!

Fr. Erjavec: Hudo brezdnno in drugi spisi. Grafenauer, Zbirka slovenskih povesti. Izšel je ravno drugi zvezek te zbirke, ki ima namen med našim ljudstvom gojiti in buditi veselje do dobrega berila in ki prinaša samo spise slovenskih pripovednikov. Drugi zvezek obsega nekaj Erjavčevih povesti in sicer: »Hudo brezdnno ali Gozdarjev rejnec«, »Ni vse zlato, kar se svetli«, »Izgubljen mož«, »Ena noč na Kumu«, »Mravlja«.

Erjavec je eden naših klasičnih pripovednikov, ki je znan po izvirnosti svojih povesti ter po ljubkosti in mičnosti, s katero zna slikati naravo in njeno življenje. Ta zvezek bo splošno prav dobro došel, tudi našim dijaškim in društvenim knjižnicam. »Zbirka slovenskih povesti« izhaja v založbi »Katoliške Bukvarne v Ljubljani« in se odlikuje tudi po nizki ceni; vsak zvezek velja namreč samo 60 vin. Nudila pa bo lepo izbiro prvovrstnih spisov naših pisateljev, ki so poskriti v raznih listih, ali pa so priobčeni samo v dragih zbranih spisih.

Nemec se družil z Nemcem, Poljak s Poljakom. ravno tako naj pa ima Slovenec zvezo le s Slovonom, in svoje potrebščine naj krije le pri Slovani. Tudi mi kmetovalci ne potrebujemo Nemcev in drugih, imamo zadosti velikih trgovin s semeni v Pragi. Kdor potrebuje čiste detelje, nove velikoplodne repe, najplodovitejših žit, posebno ovs, ta se obrni z zaupanjem do veletrgovine s semeni, Jindriha Vaneka v Pragi, Václavské náměstí, kjer bo skrbno postrežen. Je to solidna, vsemu Slovanstvu dobro znana trgovina!

Koliko sitnosti, zamere in škode nastane, če nimate dobre ure in zamudite to in ono. Pišite takoj po dopisnici: H. Suttner v Ljubljani št. 5 in dobite zastoj in poštne prosto bogato ilustrovani cenik, da si lahko izberete dobro uró po nizki ceni.

V zadnjem trenutku, ko se zaključuje zbiranje naročil na turške srečke k prihodnjemu žrebanju dne 1. aprila t. l., pri katerem bo znašal glavni dobiček 400.000 zlatih frankov, moramo žal sporočiti, da se oddajajo turške srečke le še to pot na mesečne obroke po samo K 4.75, kajti od

1. aprila t. l. naprej se bodo mesečni obroki primerno zvišali. Kdor ima torej namen, naročiti to izborno srečko pod starimi pogoji glasom današnjega oglasa glavnega zastopstva češke industrijalne banke v Ljubljani, naj to stori takoj in opozori na to tudi svoje prijatelje in znance.

P. n. damam. Popularna trgovina z novostmi M. Svoboda, Dunaj III./2, Hiessgasse 13, je prevzela od neke opuščene švicarske tovarne za vezenja nekaj sto krasnih bluz iz najfinejšega modnega blaga, ki so bogato s svilo vezene in jih v vseh poljubnih barvah prodaja sedaj komad po K 1.95. 6 komadov velja le K 11.— ter doda še fin podvratek iz čipk zastoj.

Prodám hišo

s prometno trgovino in gostilno, prikladno za veletrgovino ali tvornico. Hiša nosi mesečno K 600 stanarine. Vprašanja na Marija Krefl, Karlovac, Hrvatska. 181

Sprejemem t a k o j za trajno delo

sedlarskega pomočnika.

Anton Brenčič, sedlar, lakirar in tapetar, Tolmin - Goriško, 183

Važno za mesarje, kmetovalce, trgovce z živino.

Brez tehtnice utegne vsakdo s patentirano žepno tehtnico s preprostimi merjenjem živino v hlevu tehtati.

1. Tehtnica za goveda,
 2. Tehtnica za prešiče (kos K 6.— po povzetju).
- Mnogo tisoč jih je že prodal Jak. Ladstätter, Werfen (Salzburg).

sveža jajca

(tudi manjše množine), krompir, koruzo, oves, pitane prešiče, sadje. 184

Cene prosim na J. Ladstätter, Werfen - Salzburg.

Namesto 12 K le K 5.50

15.000 parov takih ČEVLJE V

kot kaže slika mi je ostalo, ker jih radi vojske nisem mogel prodati na Balkan. Čevlji so vsake velikosti za moške in ženske iz dobrega usnja z nabitimi podplati ter jih dam en par za le K 5.50. Razpošilja Arnold Weiß, Dunaj VI. Gumpendorferstr. 139/103 174

NESTLÉ-JEVA

moka za otroke

Popolna hrana za dojenčka, otroke in bolnike na šoledu. Vsebuje pravo planinsko mleko. Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poizkušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastoj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Zajamčen uspeh, drugače denar nazaj

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite med. dr. A. Rixovo prsno kremo oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva. Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo K 3.—, velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 8.—. Kosm. Dr. A. Rix Laborat, Dunaj IX., Berggasse 17/O. Razpošilja se strogo diskretno. Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri Zlatem Jelenu“, parfimerija A. Kanc in drogerija „Adrija“. 142

Modistka

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg št. 21

priporoča cenjenim damam svojo zelo povečano zalogo damskih in otroških slavnikov.

Popravila najceneje.

A. Bajec

cvetlični salon

Ljubljana

Pod Trančo št. 2

šopki, venci, trakovi.

Tržiška c. 34.

Trgovina: A. BAJEC

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani se usojam slavnemu občinstvu vljudno naznanjati, da sem otvoril

trgovino z usnjem

v Ljubljani na Erjavčevi cesti št. 2 nasproti jubilejskega gledališča.

V zalogi imam veliko izber domačega in inozemskega usnja, kakor znamke Blumenthal in Grison, Chevreux, potem Ideal, Cornellius Heyl Box, nadalje vse čevlarske potrebščine kakor tudi zgornje dele, razne trakove, zaponke itd. — Nadalje razne kreme: Globin, Globus, Erdal, Afrikan ter Sokolska krema vse po najnižjih cenah. Gumijevi podpetniki „BERSON“.

Alojzij Šestak, trgovec z usnjem.

Posamezne favoritne potrebščine in kroji se dobijo pri tvrdki

M. RANT, Ljubljana

Marijin trg št. 3.

Trgovina s potrebščinami za krojače, belim blagom in plateninami. Favoritne potrebščine se vpošiljajo le proti predvpošiljavi denarnega zneska s poštino vred. 135

Novo izšlo! Favorit-album 90 vin. Album perila (za mladino) 85 vinarjev in za vsak zvezek 10 vinarjev poštne.

Novo došel!

Kavarna Central je pridobila tudi v Ljubljani priljubljeni vzorni tamburaški in vokalni zbor 5 dam. „Javor“. 2 gospoda. Prvi nastop v nedeljo dne 1. marca 1914. Vso noč odprto. 75 Vstop prost.

Novo došel!

Zastoj

dobi 2½ metra modernega blaga za bluze ali za robece za otroke 21 kdor naroči

5 kg pošt. zabojček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne in 1 kg fine žgove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2½ m blaga vred franco po povzetju. Prva Severomor. Pražarna Žitne Kave v Postřelmovu. (Severno Moravsko) Podpirajte podjetje v obmejnih krajih

Obnovite naročnino!

Nezdrobljive punčke

dobavlja prekupcem najceneje ANA JUNG, izdelovateljica punčk. Pyhanke pri Teplicah, Češko. Vzorce po 6 K franco po povzetju. Grosistom velik rabat. 176

Čitajte v Vašo lastno korist!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti le s srečko! **TURŠKA SREČKA** je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka,

- ker ima šest žrebanj vsako leto
- ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 in 200.000 zlatih frankov,
- ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov,
- ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici,
- ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnin trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnega vplačevanja,
- ker znaša mesečni obrok samo 4 K 75 vinarjev, in
- ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.

POZOR! Prihodnje žrebanje se vrši 1. aprila 1914!

1 turška srečka in 1 srbska državna srečka iz 1.1888. (glavni dobitki 100.000, 75.000 in 200.000 frankov) z 9 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo K 5.—. Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah!

Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno

Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani, št. 3.

Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji.

A. ZANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani 85

priporočajo oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje

Zahtevajte cenike.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fondi K 65.000.000.—.

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304.25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slov. narodno upravo. 62

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. — Zavaruje tudi proti vlomom.

Vsa pojasnila daje: Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke „Slavije“ v Ljubljani.

Velika zaloga
špicerijskega blaga
špirita, žganja,
moke, otrobov
in
koruze.

Franc Babič
Ljubljana, Dolenjska c. 2 in 14.

Na drobno
in na debelo.

Najboljši šivalni stroj sedanosti je

Pfaff

10 letna
garancija.

Pouk v vezenju brezplačen.

Ign. Vok, specialna trgovina šival-
nih strojev in koles.
Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Gričar & Mejač

:: Ljubljana ::

Prešernova ulica 9.

Največja zaloga zgotovljenih
oblek za gospode, dečke

in otroke.

Konfekcija za dame.

Točna postrežba.

: Solidne cene. :

145

Velikanska zaloga klobukov, slamnikov in čepic.

I. SOKLIČ,
Ljubljana, Pod Trančo.

„PRI NIZKI CENI“

Največja izbira in najsolidnejša postrežba
za šivilje in krojače
IGNACIJ ŽARGI
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
trgovina raznega modnega blaga, perila, kravati itd. 166

Krasne platnice za „Slov. Ilustrovani Tednik“.

Cena platnicam je K 3.20, s pošto K 3.50, z vezavo vred K 5.40.

Velika umetna knjigoveznica
IVAN JAKOPIČ, Ljubljana,
Frančevo nabrežje 13. 136

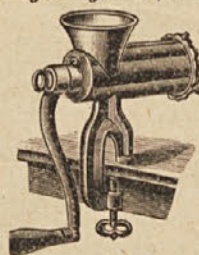
2 × 2 = 5

to ni bilo in ne bode! Resnica pa je da mojej žitni kavi, kar se okusa tiče ni tu ne bode enake. Ta izvrstna žitna kava stane pri meni 5 kg samo K 3.50 v lepi vrečici vsake poštnine proste in vrhutega dobite zastoj še lepa in prav koristna darila. Naročite si takoj a samo pri

Karlu Tišler v Schönfeldu pri Bečovu
173 (Češko).

Schneider & Verovšek

trgovina železnine na debelo in na drobno
Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16

priporoča svojo bogato in novo urejeno zalogo kuhinjske opreme kakor: Štedilnike, litoemajlirano posodo in emajlirano ploščevinasto posodo najboljše kakovosti z znamko „Superior“ pod jamstvom, kuhinjsko orodje, železne in medene postelje, železne umivalnike prav čedno izdelane, blagajne in sploh vse, kar se rabi v hiši in kuhinji, dobi vsaka gospodinja v veliki izbiri in v najboljši kakovosti.

Zmerne cene! 114 Zmerne cene!

S svilo vezena bluza samo K 1.95

Čudo industrije v vezenju.

Jako fino modno blago z bogatim svilenim vezenjem. — Kompletno za eno blužo le K 1.95.

Krasno in lepo! Zadnja novost!

N. kaj sto tucatov teh krasnih lepih s svilo vezenih bluz in v ljubkih lepih barvah, kakor beli, kre, roza, svetlomodri, srednje modri, modni lila, rdeči, zeleni, drap, temnomodri, fraise, rujavo, črno, sploh v vsaki obstoječi barvi, smo nakupili pri neki švicarski opuščeni tvornici za vezenje in ker smo nakupili te krasne bluze na debelo v veliki množini, jih moremo prodajati po tej čudovito nizki ceni. — Te bluze so vredne trikrat tega denarja. — Če vzame kdo najmanj tri komade, tudi po želji v različnih barvah, velja kos samo K 1.95. Če kdo vzame 6 komadov, jih dobi za le K 11.— in se mu priloži vrhu tega naprsnik iz čipk (jabot) gratis.

Edina prodaja po povzetju pri:

M. SWOBODA, Dunaj,
III/2 Hiebgasse 13.280.

Korenjevo seme (merne) domače, priznано dobro in zanesljivo, razpošilja

FR. OBLAK

Sv. Gregor, pošta Ortenek

po 4) vinarjev liter; pri odjemu nad 10 litrov po 35 vin. Če se naroči 30 litrov pa po 30 v liter. Najboljše vrste pesa, ekendorfska in mamut, velikovska valjasta, po 30 v liter; pri odjemu nad 30 l pa po 25 v liter. V zalogi ima nadalje domačo ali črno deteljo, nemško deteljo ali lucerno, različne vrste trav kakor tudi izvrstno zelje, solato in repo. Kaljivost zajamčena! Trgovcem za večji odjem — špicalne ponudbe. 172

Prodaja olja, šivank, nadomestnih delov itd. Sprejemanje popravil.

Samo v prodajalnah s poleg sto-jetim izveskom.

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.
Novo mesto, Glavni trg šte. 45.
Kranj, Glavni trg šte. 119.
Kočevje, Glavni trg šte. 79.

Semena

zanesljivo kaljiva dobavlja

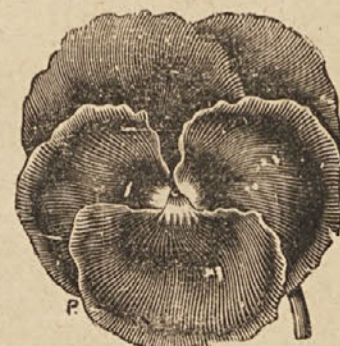
Henrik Vaněk

osred. semenska trgovina

Praga, Vaclavski trg

„Pri zlati gosi“.

— Slovenski ceniki na zahtevo zastoj. —

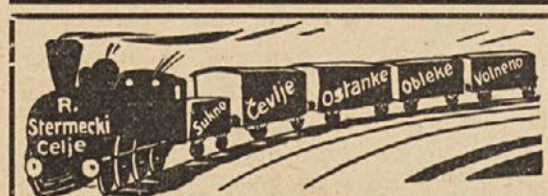

Kdor pošlje najmanj 40 naslovov posestnikov, učiteljev, lastnikov vrtov z natančno označbo bivališča in zadnje pošte, dobi zastoj zanesljivega oznanjevalca vremena.

Izvoz češkega semen. žita po vsem svetu.

Oglas.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da sem oblastveno avtoriziran za izvrševanje vseh stavbenih del, kakor tudi stavbenih načrtov in proračunov. **ELER IVAN**, stavbeni podjetnik v Miljah - Muggia - Istra. 83

in razno moderno blago za moške in ženske obleke razpošilja po najnižjih cenah

Jugoslovanska razpošiljalna
R. Strmecki v Celju, št. 341, Štajersko.

Pišite po glavni ilustrovani cenik brez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bulgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati. 81

Edina primorska tovarna dvokoles „Tribuna“

Gorica, Tržaška ulica št. 26.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. 18

F. BATJEL, Gorica, Stolna ul. št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

2 K in več na dan

lahko zasluži doma v sobi **vsakdo**, kdor si naroči stroj za pletenje nogavic, rokavic, jopičev itd. Poduk, ki traja **le nekaj dni** je brezplačen. Za **trajni zaslužek** jamčim vsakemu naročniku.

Franc Kos, Ljubljana
Sodna ulica. 72

Za kratek čas.

Monolog. Z delom je težava. Če sem trezen, se mi delati ne ljubi; če sem pijan, pa delati ne morem!

V tramvaju. Oče sinu: Vstani, saj vidiš, da gospa nima kam sedeti! Sinček: Ah, papa, ne boji vendar prijazen na moje troške! (Sedi dalje).

Zakaj ne. Ali ste čitali: angleške sufragetke so zopet zažgale hišo? — Vidite, moja žena bi tega nikdar ne storila. — Zakaj pa ne? — I, zato ne, ker sploh ne zna zakuriti.

Dokaz. Medicina je vendarle sleparstvo. Trikrat sem dal svojega sina cepiti zoper koze, zdaj pa je padel iz tretjega nadstropja in se je ubil.

Med lopovi. Seveda peče človeka vest, če ga zasačijo; ampak če se vse lepo posreči, je človek vendar vesel božjega blagoslova!

Glavna stvar: Hišnik: Gospod profesor, kaj pa stojite tukaj in premišlujete?

Profesor: Lonec s cveticami mi je padel na glavo, a sedaj se nikakor ne morem spomniti, kako se ta cvetlica imenuje latinski!

Iz šole: Katehet: Kaj moramo storiti vsak večer, predno gremo spat?

Otrok molči.

Katehet: No, kaj stori tvoja mama, predno gre spat?

Otrok: Bolhe lovi!

Ribničan in Ižanec. Pomladanskega popoldne stopata po dolgočasni ljubljanski cesti Ribničan in Ižanec. Soince pripeka, in Ribničanu, ki nosi kožuh, postane sila vroče. »Posodi mi dve kroni«, pravi Ribničan, »jaz ti pa zastavim svoj kožuh«. Ižanec mu da dve kroni in vzame kožuh. Tako stopata po solnčni žegi še poldrugo uro. Ižanec nosi kožuh in se koplje v lastnem znoju. Ko pa prideta do Iga, pravi Ribničan: »Tu ti vračam tvoji kroni!« in vzame svoj kožuh nazaj. »Pošteni ljudje so ti Ribničanje; kar je res, je res!« reče Ižanec in spravi svoji kronici.

Steklenice

od kislih vod 1¹/₂ l, 1¹/₂ l in 3¹/₈ l vsako množino z in brez zavojev kupi „**Tolstovrška slatina**“ pošta **Guštanj** (Koroško), železniška postaja **Spodnji Dravograd.** 4

Proda se zaradi selitve dobro ohranjen

fotografični aparat

z vsemi potrebščinami 18x24 za 160 K. Več uprava Tednika.

Učenec

za trgovino mešanega blaga se iz poštene hiše takoj sprejme 161

Alojziju Seršen, trgovec in gostilničar, Veržej, pošta Križovci, Štajersko.

Vsak otrok že vé,

da se dobe najfinejši, najtrpežnejši in najcenejši čevlji edino le pri

Viktoriji Strniša, Ljubljana Jurčičev trg.

Za dame že od K 8 naprej

Za gospode že od K 10 naprej

Otroški že od K 3 naprej

Gg. učiteljem, učiteljicam in c. kr. uradnikom 15% popusta.

98

Naročajte in razširjajte „Slov. Ilustr. Tednik“!

Schulz-Mark
Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito
olje za sluh
odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenjo iz ušes, temno po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane K 4.— s navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu, Celovec.

Vermuth-

vino najboljšo kakovosti prodaja po najnižji ceni tvrdka 134

Br. Novaković vinska trgovina — v Ljubljani.

Blago za obleke

moške in ženske naravnost iz tovarne zasebnikom po najnižjih izvornih tovarniških cenah.

Mične novosti za spomlad in poletje izvrstnejše kakovosti.

: „Ostanki po slepi ceni.“ :

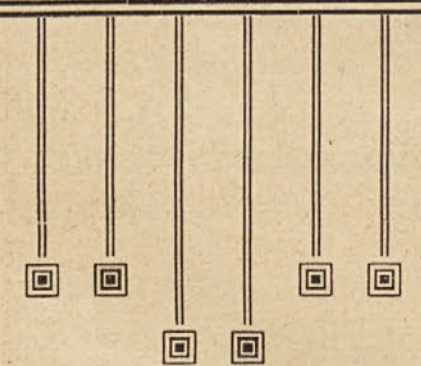
Zahtevajte našo zbirko vzorcev.

Prva šlezka razpošiljalnica sukna

„**SUDETIA**“

Jägerndorf 55,

Kirchenplatz 1, Avstrijska Šlezija. 158

Litografija.
Notni stavek.
Cene najnižje.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najoskusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Prihodnost!

Delovodja zelo zanimive industrije išče tovariša, ki ima 15 do 20.000 K za ustanovitev nove tovarne na jugu ali pa v Srbiji, ker se tam ni konkurence v tej stroki. Zmožen srbskega jezika ima prednost. Ponudbe pod „Izvoz“ na upni vrhnju tega lista.

Močan in priden učenc

se sprejme na dveletno izučbo in mesečno plačo pri Feilksu Moder, pekovskiemu mojstru v Zagorju ob Savi. 139

150.000 ur!

Vsled balkanske vojne sem primoran prodati 150.000 komadov srebrnih ur, z dvojnimi plaščem imitiranih. Ankerem. kolesje teče na rubinih (3 plašči). Te ure so bile določene za Turčijo z imitirano zlato verižico, komad po slepi ceni K 3, dva komada K 5,80, 5 komadov K 14, 10 komadov K 27. Nihče naj torej ne zamudi prilike, da si nabavi te ure, ki se oddajajo v resnici napol zastoj. Naročite takoj, ker bo zaloga v najkrajšem času razprodana. 3 leta jamstvo. Razpošilja po povzetju 100

Centralaur Podgorce

Postfach 10/130 (Avstr.)

Najboljše

sredstvo zoper stenice in drugi mrčes je

„Morana“

„Morana“ uničuje temeljito stenice in njihov zalog. Naroča se pri M. Škrinjar, Trst, Via Ferriera 37/1. 200 gramov stane 1 K. 117 Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.

Čuvajte se peg! Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani zamčeno v 6 dneh „Vladicca balsamin“. Steklenica K 2-50. Rationell bals. milo K 1-20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice
z obličja in rok odstrani trajno in brez bolesti v 3 minutah edini zamčeno neškodljivi „Sattygmo“. Steklenica K 2-50

Bujno polnost-krasno oprsje

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek zamčen. Neštevilni zahvalni in priznalni dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepčilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-Admille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „Vladicco“. K 2-.

Nikako izpadanje las, nikake luskin!

Poarine lasna mast

oživlja in krepki lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh zamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

Samotok

pravi grozdni sok s Pelješca. Bel in rdeč. Posebno dobro vino za bolnike. M. Žerjavi, Streliška ulica 32. Berta Sevar, Jakovski trg. 151

Mazilo za las

varstv. znamka Netopir

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ulšt. 200 ali pa v trafikli pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3K. Pošilja se tudi po pošti. Izorno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči. Zadostuje samo ena steklenica. 2 Spričevala na razpolago.

Neverjetno poceni!!

Najcenejši dobavni vir. 720 kosov le K 3-75.

Krasna pozlačena, 36 ur idoča precizijska anker ura z lepo verižico, točna za katero se jamči 3 leta, 1 moška svilen zavrtnica, iz bele masivne pale jamčeno nezdroljive, 3 kosti finih žepnih robocev, 1 možki prstau z imitiranim dragim kamnom, 1 ustnik z imitiranim jantarom, 1 krasno žepno toaletno zrcelo, momentni fotograf, 1 fin zobotrebec iz starih delov, 1 ženska broška (novost), 1 par duble zlatih manšet. gumbov „Ideal“ s patentno zapono, 1 čudovito lep album za podobe obsejajoč različne podobe na najlepše na svetu, ki morajo zanimati vsakogar, 1 čudovito lep ženski vratni coljer iz orientalskih belih nezdroljivih biserov, 20 finih dopisnih predmetov in še 620 različnih predmetov, ki so v hiši jako koristni, vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja le K 3-75. Razpošilja po povzetju Ekspartna trgovina „LOUVRE“ 84 F. WINDISCH, Krakovo št. A/2. Za neugajajoče se vrne denar.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin Ria balzam Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom K 1-., 5 lončki K 2-50. Stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Kemény, Kaschau (Kassa) I Postfach 12/44. (Ogrsko.)

Najboljši nabavni vir za izgotovljene postelje

iz dobrega češkega postelnega perja! Napolnjeno v gostonitem rudenem nankingu (inlet), s pernicama, 180x120 cm, z 2 zglavnicama, vsaka po 80x60 cm, z novim, mehkim trpežnim perjem K 16-., polpuh K 20-., puh K 24-., pernica sama K 10-., K 12-., K 14- in K 16-., zglavnica sama K 3-., K 3-50 in K 4-., Dvojna pernica, 200x140 cm K 13-., K 14-50, K 17-50 in K 21-., zglavnica k njej, 90x70 cm, K 4-50, K 5-20 in K 5-50, 5 kg sivega perja K 9-40, boljše do K 16-., polbelo K 17-., 5 kg novo, dobro, belo perje brez prahu K 24-., snežno belo K 30-., boljše K 38-., najfinejšo gosposko, pukano perje K 45-., 5 kg nepukanega (cutano) od živih gostij K 28- in K 30-., Beli puh, debelo pukano K 5-., boljše K 6-., najfinejši prsi puh K 6-50 za 1/4 kg, siv puh 1/2 kg K 2-50 in K 3-.

Razpošilja se franko po povzetju. Zamenja proti povratni poštnine dopustna.

Sigmund Lederer, 121 Janowitz a. Angel št. 204 pri Klattau, Češko.

Tigrasto flanelno posteljno odejo

190 cm dolgo, 120 cm široko, dobite, če naročite žitno kavo „Ljubljanko gospodinje“.

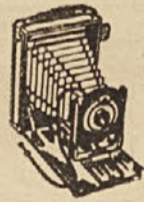
- 1 zayoj 5 kg žitne kave z odejo velja K 5-.
- 1 „ 5 kg sladne kave z odejo „ K 5 75
- 1 „ 5 kg žitne kave z lepim blagom za bluzo ali 2 1/2 m platna K 4-50
- 1 „ 5 kg sladne kave z lepim blagom za bluzo ali 2 1/2 m platna K 5-.

franko po povzetju.

PIŠITE ŠE DANES: 165

Prva Kukovska tovarna za žitne in sladne kave Bartmann & Ježek v Kuksu (Češko). Dobro vpelani zastopniki se iščejo proti visoki proviziji.

Fotografski aparati

iz lesa in kovine, strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke, kakršne ponujajo nestrokovnjaki: Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in učnim navodilom, poštnina posebe. Ročne kamere po K 1-60 in več Aparati s stativom K 6-20 „ „ Sklopne kamere po K 9-70 „ „ in dražje do K 300- v najboljši izvedbi, odlikovani z avstr. državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere, Hirschberg 164, Češko. 16

Čudovito zdravilo proti pljučnim boleznim!

Pisma bolnikov lekarnarju.

Nadporočnik Béla K... y piše: Pred dvema leti sem se prehladil pri nočni vaji, dobil sem pljučni katar, pozneje pljučno bolezen. Krčeviti kašelj in nočno potenje me je izredno slabilo in sem shujšal. Dobil sem dopust in jemal med tem mnogo zdravil, potoval sem tudi na jug, toda nič ni pomagalo, nazadnje sem popolnoma obupal. Tedaj sem čital v angleškem zdravniškem časopisu o slovečem pljučnem redilu Certosanu in si ga naročil. Rabil sem ga šest tednov po predpisu in sem čez dva meseca zopet živahen in krepak vojak. Pravijo mi, da izgledam zdrav kakor še nikdar in počutil se res nisem nikdar prej tako krepkega in srečnega.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA · KOMENSKEGA ULICA 4
ŠE P-ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR. FR. DERGANČ

Najmodernejših klobukov za gospode in dečke ima najbogatejšo izbiro

C.J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg št. 8.
Klobuki se sprejemajo v popravilo.
Cene od K 2-20 naprej.
Slamniki od K 1-20 naprej.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen Brezplačen Brezplačen
pouk v ve- pouk v ve- pouk v ve-
zenju. zenju. zenju.

Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

S. Benisch

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega puljenega 2 K; boljše 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puha- stega 5-10 K; velefinega snežnobelega, puljenega 6-40 K, 8 K; puha sivega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K.

Zgotovljene postelje

iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 14-70, 17-80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, čriastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 in 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.
Natančnejši cenik gratis in franko. 20

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.
Podružnica: Ljubljana, Dunajska c. 33.
Centrala: TRST. 93 Telefon števil. 100.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacarinanje vsake vrste, prevaževanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženega blaga. Najmodernejša opemljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov: „Dalmatije“ delniške parobrodne družbe v Trstu. — Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst, Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razr. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

Zmerne cene. 93

Pozor!

Kje naj pustim svojo obleko očistiti in prebarvati? Nikjer drugod, kakor le pri

Josipu Reichu v Ljubljani.

Tovarna: Poljanski nasip 4.
Sprejemališče: Šelenburgova ulica 3.
Tam ti z električnim in parnim obratom vsako obleko poljudno prebarvajo, ter s kemičnim čiščenjem popolnoma prenovijo, ne da bi se obleka najmanj pokvarila.
Le poskusi in gotovo boš zadovoljen!

128

KNJIGOVEZNICA

:: A. BABKA, LJUBLJANA ::
Kongresni trg. 74 Podružnica v Trstu.

Krste

(Rakve)

lesene in kovinaste, okraski za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, čevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potrebščine so najceneje pri Fr. Margolius, Beljak (Koroško). Iščem solidne zastopnike.

33

Štampilje

vseh vrst za urade, trgovce, društva itd.
ANTON ČERNE
graver in izdelovatelj kavčkovih štampilj
Ljubljana, Šelenburgova ul. 1.
Ceniki franko.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

Franca Jožefa cesta št. 3.

J. KETTE, Ljubljana

Franca Jožefa cesta št. 3.

Cilindre
klobuke
čepice
kravate
naramnice
žepne robce
rokavice
palice
dežnike
galoše
čevlje za dom
gamaše
usnjate in
suknene
ovratnike
manšete
srajce

bele in barvaste spalne srajce
Trikot perilo prof. dr. Jegrovo in drugo
nogavice
dokolenice
pletene telovnike
odeje in plete za potovanje
toaletne potrebščine itd.

31

Ceno posteljno perje in puh

1 kg sivega puljenega 2 K boljšega 2 K 40 v; prima polbelega 2 K 80 v, belega 4 K; prima belega puhastega 6 K; velefinega 7 K, 8 K in 9 K 60 v; puha sivega 6 K, 7 K, belega prima 10 K; prsni puh 12 K. Najboljši češki nakupni vir!

Naročila od 5 kg naprej franko. 17

:: Napolnjene postelje ::

iz gostonitega rdečega, modrega in belega nankinga, ena pernica okoli 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, vsaka okoli 80 cm dolga, 60 cm široka, polnjena z novim sivim, stanovitnim posteljnim perjem 16 K; napoli puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14, 16 K; posamezne zglavnice 3, 3-50, 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 15, 18, 20 K; zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4-50, 5, 5-50 K; spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka K 13 in 15. Razpošilja se po pošti, od 10 K naprej franko ali če se plača naprej.

Maks Berger, Dešenice števil. 196/4. Češki les (Böhmerwald).

Nikakršen riziko, ker je zamena dovoljena ali se pa vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vse posteljnine brezplačno.

Oglejte si konfekcijsko zalogo

v prvem nadstropju hiše Pred Škofijo št. 3 (zraven škofije) v podružnici tvrdke R. Miklauc

Blago dunajskega kroja.

„Pri Škofu“.

Cene stalne : in nizke. :

Fine in cenejše obleke, suknje, ranglane in pelerine za moške in dečke. Lepe vrhnje jopice, ranglane (plašče) in vrhnja krila za ženske. — V trgovini najdete tudi veliko izbiro manufakturnega blaga, kakor blago za moške in ženske obleke, različno posteljno opravo, lepe rute, šerpe i. t. d. i. t. d.

Cenik na zahtevo po pošti brezplačno. :: Solidna postrežba!